

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta števil. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta števil. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Nova nevarnost.

Vse v Avstriji govori in piše sedaj o volilni pravici, in zato je treba, da se tudi kmečki listi pazljivo bavijo s tem predmetom in opozarjajo kmete na vse razvojne stopnje v volilnopravnem gibanju. Zadnjič smo odkrili, da vlada namerava prikrajšati spodnještajerske slovenske kmete za 3 odnosno 4 poslance. Kmetje v Št. Ilju in v Zrečah so takoj pokazali svojo stanovsko zavedenost ter na posebnih političnih zborovanjih ostro obsodili krivični vladni namen. Drugod pa se kmetje niso pokazali! Ako bi se delavcem obetala taka krivica, vstali bi povsodi kakor en mož ter povedali vladi javno svoje mnenje. Za to pa se vlada tudi boji delavcev, kmetov pa ne. In ni izključeno, da bo vlada kmete še tudi pri drugi volilnopravni zadevi, namreč pri spremembi gosposke zbornice, zelo oškodovala.

Naš državni zbor sestoji iz poslanske in gosposke zbornice. V poslansko zbornico si ljudstvo voli zastopnike, udje gosposke zbornice pa so ali imenovani od cesarja ali pa jim pristojna sedež v gosposki zbornici vsled visokega plemenitaškega rodu ali pa vsled visokega dostojanstva. Vsaka postava mora biti sprejeta od gosposke in od poslanske zbornice ter podpisana od cesarja, le tedaj še dobi pravno moč.

Gosposka zbornica ima torej v našem postavo-dajalstvu tudi važno in odločevalno besedo. Toda kmetje v tej zbornici niso bili dosedaj popolnoma nič zastopani. Cesar jih ni imenoval, vsled plemenitaškega rodu in dostojanstva pa tudi niso mogli v njo. Sedaj pa se namerava tudi gosposka zbornica preosnovati. Vlada misli baje na sledečo spremembo: Poleg sedanjih članov postanejo člani go-

sposke zbornice deželni glavarji (17), župani dežel-nih glavnih mest (17), trideset zastopnikov trgovskih zbornic in polovica graščakov veleposestnikov (!), ki so zdaj v poslanski zbornici, a bodo izgabili večinoma svoja mesta, ko uvedejo splošno, enako in neposredno volilno pravico. Število članov gosposke zbornice nameravajo zvišati na 340 do 350. Nekaj članov gosposke zbornice bodo volili najbrže tudi deželni zbori. Zastopane bodo v gosposki zbor-nici tudi stanovske zadruge in poljedelske zbornice, ki jih misli vlada šele ustanoviti. Šte-vilo imenovanih članov gosposke zbornice namera-vajo znižati sčasoma na 162, ozir. 140.

Kakor se vidi, vlada sicer ne misli docela prezreti kmečkega stanu, ampak jim dovoliti vstop kot zastopnikom stanovskih zadrug in poljedelskih zbor-nic. Toda niti enih niti drugih še nimamo v Avstriji, vsaj v obvezni obliki ne! Za to tudi kmetje sedaj pri preosnovi gosposke zbornice nimajo nobenega zastopnika, ki bi mogel govoriti v njihovem imenu in braniti njih pravice. In vendar bi trebalo kmetom ravno v tej stvari dobrega zagovornika.

Iz zgoraj omenjenega načrta za spremembo gosposke zbornice se da sklepati, da bo zastopstvo najštevilnejšega in najvažnejšega stanu v Avstriji najmanjše, zastopstvo graščakov pa, ki z malimi izjemami duševno in telesno samo lenuharijo, bo najštevilnejše. Bati pa se je tudi, da narodne manj-sine kmetov, kakor na Štajerskem, Koroškem, ne bodo niti po zadrugah niti po zbornicah dobile za-stopstva. Za to je tudi kmečka zahteva, da se po-stavno zajamči tudi narodnim kmečkim manjšinam primerno zastopstvo!

Kmetje naj na zborovanjih sklepajo o tej stvari ter tudi poslancem izrekajo svoje želje. Mi smo kmete na novo nevarnost opozorili in s tem storili svojo dolžnost!

Gospodarski poučni tečaj v Studenicah.

Lansko leto 1905 se je osnovalo na Spodnjem Štajerskem v okrepitve kmečkega stanu več po-družnic e. kr. štajerske kmetijske družbe. Med dru-gimi je tudi za župnije v Dravinjski dolini po pri-zadevanju g. potoval. učitelja Franceta Goričana nastala podružnica, ki je začela delovati z novim letom 1905 ter je priredila zadnji teden t. j. od 8. do 13. januarja dokaj lep poučen tečaj. Dasi je ob lepem vremenu doma dosti dela, in dasi je trajal pouk teden dni, vendar so se ga udje in neudje s toliko vnemo udeleževali in toliko zanimanje ka-zali, da so se gg. potovalni učitelji prav pohvalno izrekli o shodu vsakega dne.

Na božjem blagoslovu je vse ležeče; zato se je v nedeljo poprej podjetje Bogu priporočilo, v ponedeljek v jutro pa so začetek naznanili topiči. Preobširno bi bilo, podrobno opisati vsa predavanja; poglobljene točke, ki so se za prvotni pouk posebno povdarjale, podamo tu. S predavanji je začel Mart. Jelovšek, pozdravil je shod in naglasil najprvo misel, ki se kmečkemu stanu pač ni zadosti jasna: kako neobhodno potrebna je kmečka samozavest in stanovsko združenje na podlagi medsebojne ljubezni. Koliko bi lahko dosegli, če bi se začeli bolj učiti, misliti, se med seboj posvetovati, med seboj prija-teljsko združeni se za svoje stanovske koristi pote-govati! Nato je prišel na svoj predmet, živinorej: kako jo treba povzdigniti, koliko več dobička in še najlepših dohodkov bi imeli od živine, če bi si jo hoteli zboljšati. K zboljšanju živine je potreba pred vsem, da dobimo dobre plemenjake in plemenice,

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Saj veš, kaj je ž njimi! Nazaj ne damo nikdar nobene. Ko sem videl, da smo zgubljeni, sem hotel pobegniti ž njo, pa se mi je ustavila. Nisem dolgo premišljal. Dal sem ji nož! Kaj pa naj storim drugega?“

„Tfa,“ je pljunil Vjeruša. „Zato prideš k pre-roku v raj, prijatelj!“

„Gotovo! Ali bil je tisti ples krvavi ples. In od tedaj je Slaviša postal trepet vsem pravovernim Mosleminom. Pa veš, kje smo jo vlovili?“

„Kje?“

„Osvinbeg ni bil rojen Osman. Ne, ampak ro-dila ga je mati gjaurov. Ker pa ga je Alah ljubil, mu je naklonil milost preroka, da se je spreobrnil. On je vedel za njo že dolgo. Ravno so plesali nič hudega sluteč svoj ples — kolo, če si ga že videl, kar planemo po njih. Osvinbeg je sicer djal, naj odnesemo samo to, druge pa pustimo. Ali kaj mi-sliš?! Vsak si je zase tudi poskrbel. Vzeli smo lepše, drugim pa porezali glave.“

„Tfa,“ je zopet pljunil Vjeruša. „Plačilo ne odide!“

„Ne odide, ne sme!“ povdari Turek.

„Dobro stražite! Grem spat!“

„Alah s teboj!“

„Naj te črvi snejo,“ zamomlja Vjeruša. „Če boš le zadovoljen s plačilom, ki ti ne odide!... Ti besi imajo mnogo zapisano v raj. Sedaj pa se še jaz priplazim od vas. Rad bi vas videl jutri, pa ne mika me ostati.“

Počasi se je priplazil do ovinka, kjer je rekel počakati Kosenki. Ta je bila že nestrpna, ker ga tako dolgo ni bilo.

„Sedaj pa le urno, da še prideva o pravem času v kako luknjo! Dolgo ne boče, da naju zgreše in iskali naju bodo kakor iglo! Vprašati je le, če naju najdejo?“ —

III.

Globoko v Rudokih planinah, tam kjer so skalnate stene najsilnejše, obraščene z mahovjem in grmovjem, tam, kjer je globok potok šum-ljal in se pogovarjal z gozdom, nad njim se razpro-stirajočim, je bil glavni tabor vstašev. Strašni pre-padi, štrleče pečine, jedna višja od druge, na pol gole, na pol preraščene z mahom, so bile naravnost nepristopne. Le majhna ozka stezica, vijoča se kraj potoka med temi naravnimi orjaki, je peljala po-nika v varen kraj. Ta se je razprostiral za temi, od božjega stvarnika napravljenimi trdnjavami in se razširjal v ravno, bolj podobno globeli. Dočim so na onih naravnih trdnjavah kurile na svojih ognjiščih čete vstašev, so v tej globeli mirno po-

čivali begunci, raja, ki je rešila golo življenje pred krvoloki. Tukaj sem so pribežale preganjane sirote, da jim obvarujejo življenje nepristopne gore, ki so usmiljenejšje od človeka.

Moški so se poprijeli handžara, da obranijo sebe in svoje ljube, da obranijo domovino, videč, da je rešitev le v krvi in samoobrambi. Tako so se čete vstašev neprestano jačile.

Nasilnost Turkov je bila že nedosegljiva. Na svojo roko in brez vsega povoda so planili na kako vasio, vzeli, kar je bilo zanje, drugo pa požgali. Moškim so navadno porezali glave, nedolžno deco pa natikali na plotove. Zenam so izrezali prsi ali jih pa onečastili in pobili. Nedolžna dekleta so vzeli seboj, da so umirale po haremi in da so samo-pašniki nasičevali svoje strasti. Nikdo ni bil varen. Ali turška oblast se ni ganila. Z rajo, hlapei in sužnji stori gospodar kar hoče!

Ni čuda, da je jelo vreti in mirno ljudstvo, nikjer varno, je jelo iskati zavetja v gorah. Vstaši so pogostejše jeli napadati turške lopove in reševati zajete. Celi okraji so bili podobni bučečemu ognje-niku, ki naznanja, da sedaj pa sedaj izbruhne in podavi s svojo lavo vse, kar doseže. Vodje vstašev, sami vrli junaki, ki so se borili za svobodo svoje vere in za križ Kristusov, so imeli tudi druge ra-čune... Poklic ženske je, da osreči koga s svojo milobo in da je sama srečna, vzvišen poklic, da skrbi za dober narod, da je dobra mati. In one vzorne mladenke, ponos uboge raje, naj bi jemal

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

da imamo dobro krmo in zdrave, snažne bleve in pa da dobro in pravilno krmimo. Vse to pa je g. Jelovešek prav jasno in prav po domače razložil in gledal posebno na to, da je vsako reč tudi dokazal.

V sredo je g. I. Zabavnik, državni vinarski uradnik iz Gradca, razlagal nastanek in razvijanje treh tranih škodljivcev: uši, peronospora in oidija ter govoril o pomočnikih zoper nje: o amerikanu, o škropljenju in o žvepljanju. Razjasnil je tudi, kdo lahko dobi in kako se doveže brezobrestno posojilo in kdaj in komu se odpišejo davki. Marsikateremu vinogradniku se bi res lahko breme že olajšalo, ako bi si bil vedel v tem oziru pomagati.

V četrtek je gosp. vinarski instruktor Virant učil, kako se pravilno rigola, katere ameriške podlage naj se v naši zemlji sade in s katerimi naj se trs žlahtni; kako ravnati s trsom pri sajenju, kako se mu naj gnoji. Ako bi kdo pri napravi ameriških nasadov delal le naspol, je boljše, da bi delo pustil. Obadva gospoda sta mnogo dobrih namenov za naš vinorodni kraj podala.

V petek in soboto je govoril potovalni učitelj g. Fr. Goričan. V petek je bil pouk o umnem sadjarstvu. Sadjarstvo bi lahko na Spodnjem Štajerskem zelo visoko pozdignili, in bi naše sadje prav lahko zaslovelo. Zemlja, podnebje, lege so pri nas za sadjarstvo zelo ugodne. Sadjarstvo prizadene še najmanj dela, koristi pa na petero načinov: 1. daje sveže sadje za jed skoro za celo leto, zlasti če imamo par zgodnjih dreves, nekaj pa takih vrst, ki se dolgo drže. 2. daje suho sadje za kuho, ki je tečna in zdrava jed; gre tudi manj kruha, kjer je suho sadje, a se tudi včasih dobro proda. 3. Daje dosti pijače. Koder je sadjereja na visoki stopinji, delajo tako izvrsten sadjevce, da se komaj od vina razločuje. 4. Sadje daje dober ocat, ki bi naj izpodrinil esenec; 5. pa bi se dalo sadje izvrstno prodati, če bi se sadjarstvo modro gojilo: za dom nekaj različnih vrst, a za prodajo sadje bolj ene vrste, ki bi šlo naravnost v roke tistih, ki ga uživajo, ne pa po prekupeh.

Jako lep je bil tudi pouk o sajenju in gojenju dreves, a tu ni mogoče vsega popisati.

V soboto je bil zopet zelo zanimiv dan: o zgodovini kmečkega stanu, o vzrokih sedanjega propadanja, in o sredstvih, s katerimi bi se mogel kmečki polczaj zopet zboljšati. Med vzroki propadanja so se našli zlasti sledeči: 1. Preveliki dolgovi in bremena, ki jih prevzamejo otroci, ko začnejo gospodariti; sin, ki ostane na posestvu, bi moral prevzeti pod bolj ugodnimi razmerami. 2. Toževanje zavoljo kake malenkosti. 3. Dostikrat preimeno nepotrebno zidanje. 4. Nakupovanje preveliko zemljišča, ki ga ni moč dobro obdelovati. 5. Razne uime. 6. Skrunjenje praznikov. 7. Pijančevanje in drugo zapravljavanje. 8. Vedno hujši davki. 9. Pomankanje poslov ali njih nezadovoljnost. 10. Neprimerna vzgoja otrok.

Med sredstvi za zboljšanje stanu so se našla med drugim ta-le štiri: 1. da bi začeli gospodariti ne več kakor dosedaj samo z rokami, ampak delati tudi z glavo: pamet v roke! Umno gospodarstvo pri vseh panogah kmetijstva. 2. Pozor na javne razmere, ki toliko uplivajo na kmetijstvo, a ki jih mi ne razumemo in torej v svojo škodo ne upoštevamo.

divjak, naj bi jih ugonobil? Neveste, že poročene, naj bodo žene Turkov? Zaročenke naj se odpovedo svojemu ljubemu? Tega ne; nikdar! —

In vendar se je godilo to hote ali nehote. Lopovi niso vprašali: si ti mati, ali žena? Si nevesta ali zaročenka? Mlado, nedolžno dekle niso vprašali, ali ji je prav, da jo Turki onečastajo... Brezobzirno so jih jemali.

Nikdo ni vprašal zorne mladeniče za njih cilj, nikdo se ni oziral na čustva narave. Pobijali so jih, cvet mladosti, pobijali upanje domovine...

In takemu nasilstvu naj se ne upro, naj mirno gleda narod ta grozodejstva, naj trpi raja, ker gospodar, bujši od zverine, tako hoče?...

"Nikdar!" je jeknilo med siromaki. "Nikdar! Raje umremo, in to častno na bojišču, kakor še dalje trpeti sramoto, s katero preplavlja Turčin ubogo rajo!" —

Turki so to slutili in morili brezobzirno. Vse so prekašali oni ljudje, katere je vzgojil sam satan za svojo službo. Bili so to oni, ki so se poturčili in zavrgli Kristusa samo radi časti in slave. Odpadniki so povsod največji lopovi.

Račun vodje vstašev in tudi ostalih pa je bil v tem, da se osvetijo za svoje žene, neveste, za sestre in stariše. Povest Kosenke je le senca proti drugim budobijam.

In Slaviša, vodja vstašev okrožja Osvinbega, je bil eden najdrznejših. Imel je četo samih volkov, kakor so jih nazivali Turki, samih junakov kakor

vamo. 3. Združevanje! Vzor nam naj bodo v tem oziru Danci; koliko so dosegli, ker je tam kmet kmetski brat. 4. Strokovna izobrazba; noben kmet ni prav za prav mojster, ampak vsak je učenec. Vsak pa vendar nekaj ve in je nekaj izkusil, česar drugi ni; kako potreben bi bil skupen pouk in skupni porazgovori. Izderimo zagozo, ki sovražno loči brata od brata, proč z zavistjo ali skrivno škodoželjnostjo! 5. Učimo se računati; naredimo si gospodarski zapisnik, ki nas bo ob koncu leta mnogo naučil.

Da sklenemo: Res zanimiv je bil ta poučni tečaj in upamo, da bo obrodil tudi sadu. Eden gospodar bo pozidal popolno vzoren hlev, eden vzoren svinjak, nekateri prenašajo gnojila. Trem gospodarjem je izročil g. Goričan po tri zvezke, v katere naj zapisujejo dohodke in izdatke in jih prenašajo v mesečnik. Drugi gospodarji pa so se v nedeljo, 14. jan. v jutro pogovorili, da se bodo odslej vsako drugo nedeljo v mesecu po jutranji božji službi začeli shajati v društveni sobi h gospodarskim poslenkom.

Vam gg. potovalni učitelji prišrečna hvala; vam vnetim udeležencem iz Studenice, Poljčan, Makol in Laporja čast, pred vsem pa voščilo, da ta vaš vrli prvi pokret vzbudi brepenenje po nadaljni izobrazbi in pravem napredku ter obrodi kdaj obilen sad!

Politični ogled.

Štajerski nemški poslanci so imeli večeraj dne 24. t. m. v Gradcu posvetovanje o novi volilni pravici. Spodnještajersko je zastopal Vastian in Pomer. Kakor se sliši, radi bi Nemci imeli na Spod. Štajerskem dva zanesljiva volilna okraja. Toda kako se naj to naredi, jim je samim velika uganka.

Novi ministri. Zatrjuje se, da dobijo Mladocibi in Nemci svoje zaupne ministre. Kot kandidata se imenujeta Čeh dr. Pacak in graški nemški odvetnik dr. Deršata. S tem hoče vlada pridobiti češke in nemške poslance, da glasujejo za novo volilno pravico, kakor bo jo vlada predlagala.

Gornjeavstrijski kmetje in volilna pravica. Gornjeavstrijski kmetje so večinoma vsi v katoliški stranki, koje poslanci tvorijo v državnem zboru klub Centrum (središče). Glavno glasilo te stranke, "Linški Ljudski List", piše o volilni pravici: "Mi ne bomo nikakor pripustili, da bi mestni volilni okraji obsegali samo 20 do 25.000 prebivalcev, kmečki volilni okraji pa 50 do 60.000 prebivalcev. To bi se reklo zasmehovati splošno in enako volilno pravico, bila bi strašna krivica nasproti kmečkim občinam in brezvesten napad na kmečki stan, glavno oporo države. Tudi nemški kmečki stan mora zahtevati, da se varujejo njegove težnje in da se pripozna enakovrednim obrti in kapitalu, ki imata svoje bivališče v mestih." Naš list je v imenu slovenskih kmetov že opetovano zavzel ravno tako stališče!

Kmečka misel na Češkem. Kako izve "Hlas Národa" iz zanesljivega vira, so se odločili nekateri mladočeški poslanci, ki zastopajo kmečke okraje, prestopiti h kmečki stranki, ter so že vprašali pri vodstvu te stranke, ali lahko obdržijo svoje mandate, ko prestopijo, ali pa se naj podvržejo novi volitvi.

Žarko in Vjeruša. S svojimi volkovi je bil Slaviša trepet Turkov in z grozo so izgovarjali njegovo ime. Prišel je, kot bi ga izbruhnila zemlja, izginil, kot bi ga zopet požrla. Vsakokrat je napravil silno zmešnjava med lopovi in pobil kar ni ušlo.

Pri drugih vstaških četah je bil tudi zelo priljubljen, istotako Žarko in Vjeruša. Zadnjega so povsod poznali kot hrabrega in premetenega bojvnika. Mnogokrat je bila njegova zasluga, da so se izvilni močnejšemu sovražniku.

Noč je že bežala pred jutrom in v "orlovem krilu", kakor so nazival vstaši svojo trdnjavo, je bilo vse pokoncu. Prispel je oglednik in prinesel vest, da so Turki na četovanju. Oziral se je po vodji.

Nikdo ni znal, kje je. "Odšel je večeraj z Žarkom, menda k staremu Pavloviču, a ni ga še nazaj," je rekel nek glas. "Nebesa! Pavlovičovo Kosenko so ugrabili, mogoče tudi vodjo," je jeknil glasnik.

Vsi so planili pokoncu. "V imenu Očeta in Sina..." je reklo nekaj glasov. Nato so zopet umolknili vsi.

Nek vstaš, ogromen kot hrast, Ilija po imenu, stopi naprej. Imel je sabljo kakor lopato.

"Kaj stokate!? Ako je resnica, kar pravi, moramo na pomoč. In to kar najhitreje! Toda kam so se obrnili tolovaji?"

"Kjer je beg sedaj. Gotovo v Kalkandelen!" "Skrbimo, da se snidemo! — Pripravite potrebno... Odrinemo takoj!"

Češka kmečka stranka na Moravskem, ali kakor se imenuje v češkem jeziku "Katol. spolek českého rolnictva na Morave" upa, da dobi pri prihodnjih deželni in državnih volitvah največ poslancev in da bo postala vodilna stranka na Moravskem. To se čeda ne bi ugajalo liberalcem, za to stranko v svojem listu "Selské Noviny", ki ga izdajejo za kmete, kakor naši nemški žganjarji "Štajerca", srdito napadajo. Toda srd menda ne bo mnogo pomagal, kajti kmečka stranka je pri živahnem delu.

Razne novice.

* Imenovanje. Notarskim namestnikom v Sevnici je imenovan g. dr. Franc Strelec, dosedaj notarski koncipient pri dr. Firbasu v Mariboru. — G. dr. Janko Bezjak, dosedaj okrajni šolski nadzornik v Mariboru, je imenovan za profesorja na drugi državni gimnaziji v Ljubljani.

* Iz finančne službe. Prestavljen je davčni praktikant g. Jož. Kaič od davkarije na Vranskem k davkariji v Marenbergu. — Finančni konceptni praktikant Oto Fischereder je prestavljen od mariborskega k celjskemu okrajnemu glavarstvu. — Začasne davčne pristave so imenovani sledeči davčni praktikanti: Jožef Čepin v Konjicah, Karl Reich v Mariboru, Jožef Kaič v Marenbergu, Fr. Piehler v Radgoni, Stefan Šuc v Mariboru, Jernej Videnšek v Celju, Jožef Šprah v Grobmingu, Alojz Kauworsky v Konjicah, Franc Donaj v Ptuj, Ferdo Prelog v Celju, Karol Hren v Neumarktu, Matej Najžer v Kozjem, Franc Vreznik v Ptuj.

* Uravnava Pesnice. Na zborovanju mariborske kmetijske podružnice je okrajni glavar grof Attems poročal, da je stala uravnava Pesnice dosedaj že pol milijona kron in da bode v prihodnjem zasedanju deželnega zbora cela zadeva zaradi uravnave Pesnice končno rešena. Država bo prispevala 45 odstotkov za uravnavo, ravno toliko dežela.

* So-li to kmetje? C. kr. kmetijska družba na Štajerskem je ustanovljena za kmete, a v nekaterih podružnicah vladajo meščani in ne kmetje. Tako tudi v mariborski. Ta podružnica je razdelila za dolgoletno službovanje sedmim osebam nagrade, ki služijo pri sledečih "kmetih": graščina Hrastje, dr. Herman Vistaler, graščak Arnold Damian, dr. Gočeber. Obdarovana sta bila služabnika le dveh kmečkih posestnikov.

* Nov slovenski list. V tiskarni Hribarjevi je začel izhajati nov list za slovenski Štajer pod naslovom "Novi Slovenski Štajerc". Urednik mu je g. Cvetko Golar.

* Slovenska Matica. Njene knjige so ravno kar izšle in so sledeče: Oton Zupancič, Prevod Šekapirjevega Beneški trgovec; dr. Fr. Simončič, Slovenska bibliografija (knjigoslovstvo, popis knjig); Anton Knezova knjižnica z doneski Cankarja in Kostanjevca; Zbornik znanstvenih poučnih spisov z doneski dr. Ilesiča in dr. Šleibingerja; dr. Strekelj, Slovenske narodne pesmi; Letopis Slovenske Matice.

* Nemci proti naši kmetijski šoli. Ali dobimo v St. Juriju slovensko kmetijsko šolo, še je vedno vprašanje, kajti nemški poslanci so začeli proti njej nastopati. Na shodu v Slov. Bistrici

Nastal je živahen šum. Nek glas je začel peti bojno pesem, drugi so dvigali orožje.

Že so menili oditi, kar prideta dva človeka, vsa znojna in premočena. Straža ju ustavi.

"Domovina... Jaz Slaviša in Žarko..."

Orožje se povesi in junaka prideta med svoje. "Zvedeli smo!" de Ilija.

"Od Vjeruše... kje je?" sta vprašala v eni sapi.

"O njem ne vemo ničesar. Glasnik je prinesel vest, kaj se je zgodilo. Mislili smo, da so tudi vaju vjeli in hoteli smo vaju rešiti."

"Naju niso, pač pa Kosenko in Vjeruša!"

"Vjeruša se jim izmuzne, kakor kuna," reče nek glas. "Znabiti jim otme še dekle!"

"Na to ne moremo čakati. Poiščimo ju!"

Četa je odšla. Ostali so le oni, ki so bili izključno potrebni za čuvanje vhoda. Ogledniki so se poslali na vse strani, da poižvedujejo za divjaki.

IV.

Prilčno ob tem času se je zbudil Holuban. Prvo njegovo delo je bilo, pogledati svojo žrtev.

Ali ležišče je bilo prazno. Zmel si je oči, pogledal bolje in celo potipal je odejo. Divja kletev mu je privrela iz ust, ko je videl, da ni Kosenke. Zatulil je, kot bi mu kdo odrezal srce, in jel letati okrog.

"Kje je ona?" se je zadril nad stražo. "Kdo, efendi?"

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta števil. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta števil. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Nova nevarnost.

Vse v Avstriji govori in piše sedaj o volilni pravici, in zato je treba, da se tudi kmečki listi pazljivo bavijo s tem predmetom in opozarjajo kmete na vse razvojne stopnje v volilnopравnem gibanju. Zadnjič smo odkrili, da vlada namerava prikrajšati spodnještajerske slovenske kmete za 3 odnosno 4 poslance. Kmetje v Št. Ilju in v Zrečah so takoj pokazali svojo stanovsko zavedenost ter na posebnih političnih zborovanjih ostro obsodili krivični vladni namen. Drugod pa se kmetje niso pokazali! Ako bi se delavcem obetala taka krivica, vstali bi povsodi kakor en mož ter povedali vladi javno svoje mnenje. Za to pa se vlada tudi boji delavcev, kmetov pa ne. In ni izključeno, da bo vlada kmete še tudi pri drugi volilnopравni zadevi, namreč pri spremembi gosposke zbornice, zelo oškodovala.

Naš državni zbor sestoji iz poslanske in gosposke zbornice. V poslansko zbornico si ljudstvo voli zastopnike, udje gosposke zbornice pa so ali imenovani od cesarja ali pa jim pristojna sedež v gosposki zbornici vsled visokega plemenitaškega rodu ali pa vsled visokega dostojanstva. Vsaka postava mora biti sprejeta od gosposke in od poslanske zbornice ter podpisana od cesarja, le tedaj še dobi pravno moč.

Gosposka zbornica ima torej v našem postavo-dajalstvu tudi važno in odločevalno besedo. Toda kmetje v tej zbornici niso bili dosedaj popolnoma nič zastopani. Cesar jih ni imenoval, vsled plemenitaškega rodu in dostojanstva pa tudi niso mogli v njo. Sedaj pa se namerava tudi gosposka zbornica preosnovati. Vlada misli baje na sledečo spremembo: Poleg sedanjih članov postanejo člani go-

sposke zbornice deželni glavarji (17), župani dežel-nih glavnih mest (17), trideset zastopnikov trgovskih zbornic in polovica graščakov veleposestnikov (!), ki so zdaj v poslanski zbornici, a bodo izgabili večinoma svoja mesta, ko uvedejo splošno, enako in neposredno volilno pravico. Število članov gosposke zbornice nameravajo zvišati na 340 do 350. Nekaj članov gosposke zbornice bodo volili najbrže tudi deželni zbori. Zastopane bodo v gosposki zbor-nici tudi stanovske zadruge in poljedelske zbornice, ki jih misli vlada šele ustanoviti. Šte-vilo imenovanih članov gosposke zbornice namera-vajo znižati sčasoma na 162, ozir. 140.

Kakor se vidi, vlada sicer ne misli docela prezreti kmečkega stanu, ampak jim dovoliti vstop kot zastopnikom stanovskih zadrug in poljedelskih zbor-nic. Toda niti enih niti drugih še nimamo v Avstriji, vsaj v obvezni obliki ne! Za to tudi kmetje sedaj pri preosnovi gosposke zbornice nimajo nobenega zastopnika, ki bi mogel govoriti v njihovem imenu in braniti njih pravice. In vendar bi trebalo kmetom ravno v tej stvari dobrega zagovornika.

Iz zgoraj omenjenega načrta za spremembo gosposke zbornice se da sklepati, da bo zastopstvo najštevilnejšega in najvažnejšega stanu v Avstriji najmanjše, zastopstvo graščakov pa, ki z malimi izjemami duševno in telesno samo lenuharijo, bo najštevilnejše. Bati pa se je tudi, da narodne manj-sine kmetov, kakor na Štajerskem, Koroškem, ne bodo niti po zadrugah niti po zbornicah dobile za-stopstva. Za to je tudi kmečka zahteva, da se po-stavno zajamči tudi narodnim kmečkim manjšinam primerno zastopstvo!

Kmetje naj na zborovanjih sklepajo o tej stvari ter tudi poslancem izrekajo svoje želje. Mi smo kmete na novo nevarnost opozorili in s tem storili svojo dolžnost!

Gospodarski poučni tečaj v Studenicah.

Lansko leto 1905 se je osnovalo na Spodnjem Štajerskem v okrepitve kmečkega stanu več po-družnic e. kr. štajerske kmetijske družbe. Med dru-gimi je tudi za župnije v Dravinjski dolini po pri-zadevanju g. potoval. učitelja Franceta Goričana nastala podružnica, ki je začela delovati z novim letom 1905 ter je priredila zadnji teden t. j. od 8. do 13. januarja dokaj lep poučni tečaj. Dasi je ob lepem vremenu doma dosti dela, in dasi je trajal pouk teden dni, vendar so se ga udje in neudje s toliko vnemo udeleževali in toliko zanimanje ka-zali, da so se gg. potovalni učitelji prav pohvalno izrekli o shodu vsakega dne.

Na božjem blagoslovu je vse ležeče; zato se je v nedeljo poprej podjetje Bogu priporočilo, v ponedeljek v jutro pa so začetek naznanili topiči. Preobširno bi bilo, podrobno opisati vsa predavanja; poglobitve točke, ki so se za prvotni pouk posebno povdarjale, podamo tu. S predavanji je začel Mart. Jelovšek, pozdravil je shod in naglasil najprvo misel, ki se kmečkemu stanu pač ni zadosti jasna: kako neobhodno potrebna je kmečka samozavest in stanovsko združenje na podlagi medsebojne ljubezni. Koliko bi lahko dosegli, če bi se začeli bolj učiti, misliti, se med seboj posvetovati, med seboj prija-teljsko združeni se za svoje stanovske koristi pote-govati! Nato je prišel na svoj predmet, živinorej: kako jo treba povzdigniti, koliko več dobička in še najlepših dohodkov bi imeli od živine, če bi si jo hoteli zboljšati. K zboljšanju živine je potreba pred vsem, da dobimo dobre plemenjake in plemenice,

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Saj veš, kaj je ž njimi! Nazaj ne damo nikdar nobene. Ko sem videl, da smo zgubljeni, sem hotel pobegniti ž njo, pa se mi je ustavila. Nisem dolgo premišljal. Dal sem ji nož! Kaj pa naj storim drugega?“

„Tfa,“ je pljunil Vjeruša. „Zato prideš k pre-roku v raj, prijatelj!“

„Gotovo! Ali bil je tisti ples krvavi ples. In od tedaj je Slaviša postal trepet vsem pravovernim Mosleminom. Pa veš, kje smo jo vlovili?“

„Kje?“

„Osvinbeg ni bil rojen Osman. Ne, ampak ro-dila ga je mati gjaurov. Ker pa ga je Alah ljubil, mu je naklonil milost preroka, da se je spreobrnil. On je vedel za njo že dolgo. Ravno so plesali nič hudega sluteč svoj ples — kolo, če si ga že videl, kar planemo po njih. Osvinbeg je sicer djal, naj odnesemo samo to, druge pa pustimo. Ali kaj mi-sliš?! Vsak si je zase tudi poskrbel. Vzeli smo lepše, drugim pa porezali glave.“

„Tfa,“ je zopet pljunil Vjeruša. „Plačilo ne odide!“

„Ne odide, ne sme!“ povdari Turek.

„Dobro stražite! Grem spat!“

„Alah s teboj!“

„Naj te črvi snejo,“ zamomlja Vjeruša. „Če boš le zadovoljen s plačilom, ki ti ne odide!... Ti besi imajo mnogo zapisano v raj. Sedaj pa se še jaz priplazim od vas. Rad bi vas videl jutri, pa ne mika me ostati.“

Počasi se je priplazil do ovinka, kjer je rekel počakati Kosenki. Ta je bila že nestrpna, ker ga tako dolgo ni bilo.

„Sedaj pa le urno, da še prideva o pravem času v kako luknjo! Dolgo ne boče, da naju zgreše in iskali naju bodo kakor iglo! Vprašati je le, če naju najdejo?“ —

III.

Globoko v Rudokih planinah, tam kjer so skalnate stene najsilnejše, obraščene z mahovjem in grmovjem, tam, kjer je globok potok šum-ljal in se pogovarjal z gozdom, nad njim se razpro-stirajočim, je bil glavni tabor vstašev. Strašni pre-padi, štrleče pečine, jedna višja od druge, na pol gole, na pol preraščene z mahom, so bile naravnost nepristopne. Le majhna ozka stezica, vijoča se kraj potoka med temi naravnimi orjaki, je peljala po-nika v varen kraj. Ta se je razprostiral za temi, od božjega stvarnika napravljenimi trdnjavami in se razširjal v ravno, bolj podobno globeli. Dočim so na onih naravnih trdnjavah kurile na svojih ognjiščih čete vstašev, so v tej globeli mirno po-

čivali begunci, raja, ki je rešila golo življenje pred krvoloki. Tukaj sem so pribežale preganjane sirote, da jim obvarujejo življenje nepristopne gore, ki so usmiljenejšje od človeka.

Moški so se poprijeli handžara, da obranijo sebe in svoje ljube, da obranijo domovino, videč, da je rešitev le v krvi in samoobrambi. Tako so se čete vstašev neprestano jačile.

Nasilnost Turkov je bila že nedosegljiva. Na svojo roko in brez vsega povoda so planili na kako vasio, vzeli, kar je bilo zanje, drugo pa požgali. Moškim so navadno porezali glave, nedolžno deco pa natikali na plotove. Znam so izrezali prsi ali jih pa onečastili in pobili. Nedolžna dekleta so vzeli seboj, da so umirale po haremskih in da so samo-pašniki nasičevali svoje strasti. Nikdo ni bil varen. Ali turška oblast se ni ganila. Z rajo, hlapei in sužnji stori gospodar kar hoče!

Ni čuda, da je jelo vreti in mirno ljudstvo, nikjer varno, je jelo iskati zavetja v gorah. Vstaši so pogostejše jeli napadati turške lopove in reševati zajete. Celi okraji so bili podobni bučečemu ognje-niku, ki naznanja, da sedaj pa sedaj izbruhne in podavi s svojo lavo vse, kar doseže. Vodje vstašev, sami vrli junaki, ki so se borili za svobodo svoje vere in za križ Kristusov, so imeli tudi druge ra-čune... Poklic ženske je, da osreči koga s svojo milobo in da je sama srečna, vzvišen poklic, da skrbi za dober narod, da je dobra mati. In one vzorne mladenke, ponos uboge raje, naj bi jemal

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

da imamo dobro krmo in zdrave, snažne bleve in pa da dobro in pravilno krmimo. Vse to pa je g. Jelovešek prav jasno in prav po domače razložil in gledal posebno na to, da je vsako reč tudi dokazal.

V sredo je g. I. Zabavnik, državni vinarski uradnik iz Gradca, razlagal nastanek in razvijanje treh tranih škodljivcev: uši, peronospora in oidija ter govoril o pomočnikih zoper nje: o amerikanu, o škropljenju in o žvepljanju. Razjasnil je tudi, kdo lahko dobi in kako se doveže brezobrestno posojilo in kdaj in komu se odpišejo davki. Marsikateremu vinogradniku se bi res lahko breme že olajšalo, ako bi si bil vedel v tem oziru pomagati.

V četrtek je gosp. vinarski instruktor Virant učil, kako se pravilno rigola, katere ameriške podlage naj se v naši zemlji sade in s katerimi naj se trs žlahtni; kako ravnati s trsom pri sajenju, kako se mu naj gnoji. Ako bi kdo pri napravi ameriških nasadov delal le naspol, je boljše, da bi delo pustil. Obadva gospoda sta mnogo dobrih namenov za naš vinorodni kraj podala.

V petek in soboto je govoril potovalni učitelj g. Fr. Goričan. V petek je bil pouk o umnem sadjarstvu. Sadjarstvo bi lahko na Spodnjem Štajerskem zelo visoko pozdignili, in bi naše sadje prav lahko zaslovelo. Zemlja, podnebje, lege so pri nas za sadjarstvo zelo ugodne. Sadjarstvo prizadene še najmanj dela, koristi pa na petero načinov: 1. daje sveže sadje za jed skoro za celo leto, zlasti če imamo par zgodnjih dreves, nekaj pa takih vrst, ki se dolgo drže. 2. daje suho sadje za kuho, ki je tečna in zdrava jed; gre tudi manj kruha, kjer je suho sadje, a se tudi včasih dobro proda. 3. Daje dosti pijače. Koder je sadjereja na visoki stopinji, delajo tako izvrsten sadjevce, da se komaj od vina razločuje. 4. Sadje daje dober ocat, ki bi naj izpodrinil esenec; 5. pa bi se dalo sadje izvrstno prodati, če bi se sadjarstvo modro gojilo: za dom nekaj različnih vrst, a za prodajo sadje bolj ene vrste, ki bi šlo naravnost v roke tistih, ki ga uživajo, ne pa po prekupeh.

Jako lep je bil tudi pouk o sajenju in gojenju dreves, a tu ni mogoče vsega popisati.

V soboto je bil zopet zelo zanimiv dan: o zgodovini kmečkega stanu, o vzrokih sedanjega propadanja, in o sredstvih, s katerimi bi se mogel kmečki polczaj zopet zboljšati. Med vzroki propadanja so se našli zlasti sledeči: 1. Preveliki dolgovi in bremena, ki jih prevzamejo otroci, ko začnejo gospodariti; sin, ki ostane na posestvu, bi moral prevzeti pod bolj ugodnimi razmerami. 2. Toževanje zavoljo kake malenkosti. 3. Dostikrat preimeno nepotrebno zidanje. 4. Nakupovanje prevelike zemljišča, ki ga ni moč dobro obdelovati. 5. Razne uime. 6. Skrunjenje praznikov. 7. Pijančevanje in drugo zapravljavanje. 8. Vedno hujši davki. 9. Pomankanje poslov ali njih nezadovoljnost. 10. Neprimerna vzgoja otrok.

Med sredstvi za zboljšanje stanu so se našla med drugim ta-le štiri: 1. da bi začeli gospodariti ne več kakor dosedaj samo z rokami, ampak delati tudi z glavo: pamet v roke! Umno gospodarstvo pri vseh panogah kmetijstva. 2. Pozor na javne razmere, ki toliko uplivajo na kmetijstvo, a ki jih mi ne razumemo in torej v svojo škodo ne upoštevamo.

divjak, naj bi jih ugonobil? Neveste, že poročene, naj bodo žene Turkov? Zaročenke naj se odpovedo svojemu ljubemu? Tega ne; nikdar! —

In vendar se je godilo to hote ali nehoti. Lopovi niso vprašali: si ti mati, ali žena? Si nevesta ali zaročenka? Mlado, nedolžno dekle niso vprašali, ali ji je prav, da jo Turki onečaščajo... Brezobzirno so jih jemali.

Nikdo ni vprašal zorne mladeniče za njih cilj, nikdo se ni oziral na čustva narave. Pobijali so jih, cvet mladosti, pobijali upanje domovine...

In takemu nasilstvu naj se ne upro, naj mirno gleda narod ta grozodejstva, naj trpi raja, ker gospodar, bujši od zverine, tako hoče?...

"Nikdar!" je jeknilo med siromaki. "Nikdar! Raje umremo, in to častno na bojišču, kakor še dalje trpeti sramoto, s katero preplavlja Turčin ubogo rajo!" —

Turki so to slutili in morili brezobzirno. Vse so prekašali oni ljudje, katere je vzgojil sam satan za svojo službo. Bili so to oni, ki so se poturčili in zavrgli Kristusa samo radi časti in slave. Odpadniki so povsod največji lopovi.

Račun vodje vstašev in tudi ostalih pa je bil v tem, da se osvetijo za svoje žene, neveste, za sestre in stariše. Povest Kosenke je le senca proti drugim budobijam.

In Slaviša, vodja vstašev okrožja Osvinbega, je bil eden najdrznejših. Imel je četo samih volkov, kakor so jih nazivali Turki, samih junakov kakor

vamo. 3. Združevanje! Vzor nam naj bodo v tem oziru Danci; koliko so dosegli, ker je tam kmet kmetski brat. 4. Strokovna izobrazba; noben kmet ni prav za prav mojster, ampak vsak je učenec. Vsak pa vendar nekaj ve in je nekaj izkusil, česar drugi ni; kako potreben bi bil skupen pouk in skupni porazgovori. Izderimo zagozo, ki sovražno loči brata od brata, proč z zavistjo ali skrivno škodoželjnostjo! 5. Učimo se računati; naredimo si gospodarski zapisnik, ki nas bo ob koncu leta mnogo naučil.

Da sklenemo: Res zanimiv je bil ta poučni tečaj in upamo, da bo obrodil tudi sadu. Eden gospodar bo pozidal popolno vzoren hlev, eden vzoren svinjak, nekateri prenašajo gnojila. Trem gospodarjem je izročil g. Goričan po tri zvezke, v katere naj zapisujejo dohodke in izdatke in jih prenašajo v mesečnik. Drugi gospodarji pa so se v nedeljo, 14. jan. v jutro pogovorili, da se bodo odslej vsako drugo nedeljo v mesecu po jutranji božji službi začeli shajati v društveni sobi h gospodarskim poslenkom.

Vam gg. potovalni učitelji prišrečna hvala; vam vnetim udeležencem iz Studenice, Poljčan, Makol in Laporja čast, pred vsem pa voščilo, da ta vaš vrli prvi pokret vzbudi brepenenje po nadaljni izobrazbi in pravem napredku ter obrodi kdaj obilen sad!

Politični ogled.

Štajerski nemški poslanci so imeli večeraj dne 24. t. m. v Gradcu posvetovanje o novi volilni pravici. Spodnještajersko je zastopal Vastian in Pomer. Kakor se sliši, radi bi Nemci imeli na Spod. Štajerskem dva zanesljiva volilna okraja. Toda kako se naj to naredi, jim je samim velika uganka.

Novi ministri. Zatrjuje se, da dobijo Mladocibi in Nemci svoje zaupne ministre. Kot kandidata se imenujeta Čeh dr. Pacak in graški nemški odvetnik dr. Deršata. S tem hoče vlada pridobiti češke in nemške poslance, da glasujejo za novo volilno pravico, kakor bo jo vlada predlagala.

Gornjeavstrijski kmetje in volilna pravica. Gornjeavstrijski kmetje so večinoma vsi v katoliški stranki, koje poslanci tvorijo v državnem zboru klub Centrum (središče). Glavno glasilo te stranke, "Linški Ljudski List", piše o volilni pravici: "Mi ne bomo nikakor pripustili, da bi mestni volilni okraji obsegali samo 20 do 25.000 prebivalcev, kmečki volilni okraji pa 50 do 60.000 prebivalcev. To bi se reklo zasmehovati splošno in enako volilno pravico, bila bi strašna krivica nasproti kmečkim občinam in brezvesten napad na kmečki stan, glavno oporo države. Tudi nemški kmečki stan mora zahtevati, da se varujejo njegove težnje in da se pripozna enakovrednim obrti in kapitalu, ki imata svoje bivališče v mestih." Naš list je v imenu slovenskih kmetov že opetovano zavzel ravno tako stališče!

Kmečka misel na Češkem. Kako izve "Hlas Národa" iz zanesljivega vira, so se odločili nekateri mladočeški poslanci, ki zastopajo kmečke okraje, prestopiti h kmečki stranki, ter so že vprašali pri vodstvu te stranke, ali lahko obdržijo svoje mandate, ko prestopijo, ali pa se naj podvržejo novi volitvi.

Žarko in Vjeruša. S svojimi volkovi je bil Slaviša trepet Turkov in z grozo so izgovarjali njegovo ime. Prišel je, kot bi ga izbruhnila zemlja, izginil, kot bi ga zopet požrla. Vsakokrat je napravil silno zmešnjavo med lopovi in pobil kar ni ušlo.

Pri drugih vstaških četah je bil tudi zelo priljubljen, istotako Žarko in Vjeruša. Zadnjega so povsod poznali kot hrabrega in premetenega bojvnika. Mnogokrat je bila njegova zasluga, da so se izvilni močnejšemu sovražniku.

Noč je že bežala pred jutrom in v "orlovem krilu", kakor so nazival vstaši svojo trdnjavo, je bilo vse pokoncu. Prispel je oglednik in prinesel vest, da so Turki na četovanju. Oziral se je po vodji.

Nikdo ni znal, kje je.

"Odšel je večeraj z Žarkom, menda k staremu Pavloviču, a ni ga še nazaj," je rekel nek glas.

"Nebesa! Pavlovičevo Kosenko so ugrabili, mogoče tudi vodjo," je jeknil glasnik.

Vsi so planili pokoncu.

"V imenu Očeta in Sina..." je reklo nekaj glasov. Nato so zopet umolkli vsi.

Nek vstaš, ogromen kot hrast, Ilija po imenu, stopi naprej. Imel je sabljo kakor lopato.

"Kaj stokate!? Ako je resnica, kar pravi, moramo na pomoč. In to kar najhitreje! Toda kam so se obrnili tolovaji?"

"Kjer je beg sedaj. Gotovo v Kalkandelen!"

"Skrbimo, da se snidemo! — Pripravite potrebno... Odrinemo takoj!"

Češka kmečka stranka na Moravskem, ali kakor se imenuje v češkem jeziku "Katol. spolek českého rolnictva na Morave" upa, da dobi pri prihodnjih deželni in državnih volitvah največ poslancev in da bo postala vodilna stranka na Moravskem. To se čeda ne bi ugajalo liberalcem, za to stranko v svojem listu "Selské Noviny", ki ga izdajejo za kmete, kakor naši nemški žganjarji "Štajerca", srdito napadajo. Toda srd menda ne bo mnogo pomagal, kajti kmečka stranka je pri živahnem delu.

Razne novice.

* Imenovanje. Notarskim namestnikom v Sevnici je imenovan g. dr. Franc Strelec, dosedaj notarski koncipient pri dr. Firbasu v Mariboru. — G. dr. Janko Bezjak, dosedaj okrajni šolski nadzornik v Mariboru, je imenovan za profesorja na drugi državni gimnaziji v Ljubljani.

* Iz finančne službe. Prestavljen je davčni praktikant g. Jož. Kaič od davkarije na Vranskem k davkariji v Marenbergu. — Finančni konceptni praktikant Oto Fischereder je prestavljen od mariborskega k celjskemu okrajnemu glavarstvu. — Začasne davčne pristave so imenovani sledeči davčni praktikanti: Jožef Čepin v Konjicah, Karl Reich v Mariboru, Jožef Kaič v Marenbergu, Fr. Piehler v Radgoni, Stefan Šuc v Mariboru, Jernej Videnšek v Celju, Jožef Šprah v Grobmingu, Alojz Kauworsky v Konjicah, Franc Donaj v Ptuj, Ferdo Prelog v Celju, Karol Hren v Neumarku, Matej Najžer v Kozjem, Franc Vreznik v Ptuj.

* Uravnava Pesnice. Na zborovanju mariborske kmetijske podružnice je okrajni glavar grof Attems poročal, da je stala uravnava Pesnice dosedaj že pol milijona kron in da bode v prihodnjem zasedanju deželnega zbora cela zadeva zaradi uravnave Pesnice končno rešena. Država bo prispevala 45 odstotkov za uravnavo, ravno toliko dežela.

* So-li to kmetje? C. kr. kmetijska družba na Štajerskem je ustanovljena za kmete, a v nekaterih podružnicah vladajo meščani in ne kmetje. Tako tudi v mariborski. Ta podružnica je razdelila za dolgoletno službovanje sedmim osebam nagrade, ki služijo pri sledečih "kmetih": graščina Hrastje, dr. Herman Vistaler, graščak Arnold Damian, dr. Gočeber. Obdarovana sta bila služabnika le dveh kmečkih posestnikov.

* Nov slovenski list. V tiskarni Hribarjevi je začel izhajati nov list za slovenski Štajer pod naslovom "Novi Slovenski Štajerc". Urednik mu je g. Cvetko Golar.

* Slovenska Matica. Njene knjige so ravno kar izšle in so sledeče: Oton Zupancič, Prevod Šekapirjevega Beneški trgovec; dr. Fr. Simončič, Slovenska bibliografija (knjigoslovstvo, popis knjig); Anton Knezova knjižnica z doneski Cankarja in Kostanjevca; Zbornik znanstvenih poučnih spisov z doneski dr. Ilesiča in dr. Šlebingerja; dr. Strekelj, Slovenske narodne pesmi; Letopis Slovenske Matice.

* Nemci proti naši kmetijski šoli. Ali dobimo v St. Juriju slovensko kmetijsko šolo, še je vedno vprašanje, kajti nemški poslanci so začeli proti njej nastopati. Na shodu v Slov. Bistrici

Nastal je živahen šum. Nek glas je začel peti bojno pesem, drugi so dvigali orožje.

Že so menili oditi, kar prideta dva človeka, vsa znojna in premočena. Straža ju ustavi.

"Domovina... Jaz Slaviša in Žarko..."

Orožje se povesi in junaka prideta med svoje. "Zvedeli smo!" de Ilija.

"Od Vjeruše... kje je?" sta vprašala v eni sapi.

"O njem ne vemo ničesar. Glasnik je prinesel vest, kaj se je zgodilo. Mislili smo, da so tudi vaju vjeli in hoteli smo vaju rešiti."

"Naju niso, pač pa Kosenko in Vjeruša!"

"Vjeruša se jim izmuzne, kakor kuna," reče nek glas. "Znabiti jim otme še dekle!"

"Na to ne moremo čakati. Poiščimo ju!"

Četa je odšla. Ostali so le oni, ki so bili izključno potrebni za čuvanje vhoda. Ogledniki so se poslali na vse strani, da poižvedujejo za divjaki.

IV.

Prilčno ob tem času se je zbudil Holuban. Prvo njegovo delo je bilo, pogledati svojo žrtev.

Ali ležišče je bilo prazno. Zmel si je oči, pogledal bolje in celo potipal je odejo. Divja kletev mu je privrela iz ust, ko je videl, da ni Kosenke. Zatulil je, kot bi mu kdo odrezal srce, in jel letati okrog.

"Kje je ona?" se je zadril nad stražo.

"Kdo, efendi?"

dne 21. jan. je poslanec Lenko izrekal „bojazen“, ali nova šola ne bo „slovenski hujarski zavod“. Tako se začne, drug poslanec bo že rekel, da bo nova šola gotovo „hujarski zavod“. Naš kmet bi naj ostal neumen, da ga pijavke od vseh strani lahko izsesavajo, to je namen Nemcev!

* Za dijaško kuhinjo je darovala neimenovana 10 K. Srčna hvala!

* Viničarski tečaj v Mariboru na sadjarski in vinarski šoli bo od 5. do 17. marca t. l. Udeležiti se ga lahko 20 oseb. Istočasno se vrši spomladni tečaj za sadjarstvo in vinarstvo, katerega se lahko udeležijo 40 oseb. Ubožni udeleženci viničarskega tečaja morejo dobiti tudi podporo. Prošnje je vložiti do 15. februarja t. l. na ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

* Kratka katehetika s praktičnimi pojasnili. C. kr. profesor verouka g. Ant. Kržič je ravnokar izdal knjigo z omenjenim napisom. Cena brošure 50 v. G. katehete bo gotovo zanimala praktična stran brošure, zlasti razni zgledi.

* Iz katehetskih krogov dobimo ta-le poziv: Častiti gospodje, pozor! Kakor znano, stopi z novim šolskim letom v veljavo novi šolski zakon, ki omejuje že itak jako omejeno prostost katehetov ozir. njih nadzornikov v krivični meri. Ganim se, dokler je še čas, na celi črti in ugovarjamo odločno zoper §§ 37 odst. 8, 131—139 in dr. tega zakona! Društvo dunajskih katehetov (Wiener Katecheten-Verein) I. St. Augustin) daje vsa potrebna pojasnila in pošilja na zahtevo tudi dotične blanket! Na delo, da ne bo prepozno!

* Iz odbora „Družbe sv. Mohorja“. Vsled bolehnosti je iz odbora izstopil bl. gospod Šimen Janežič, ravnatelj in blagajnik. Skozi 33 let je deloval neumorno v korist Mohorjeve družbe in si je zanj pridobil neminljivih zaslug. Na njegovo mesto je bil v odbor izvoljen odvetnik g. dr. Jan. Brejč. Za podpredsednika je bil izvoljen vč. g. kancelar Jan. Vidovič, za blagajnika g. prof. Jos. Apih.

* Novi okrajni šolski nadzorniki. Imenovani so nadzornikom za ljudske šole v okrajih: 1. okolica Maribor, št. Lenart in Slov. Bistrica: g. učitelj Jože Schmoranzner v Celju; 2. Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec in Konjice: gosp. učitelj Alojz Schechel v Gornjem gradu; 3. okolica Celje, Vransko, Šmarje in Gornji grad dosedanji nadzornik g. Jožef Supanek; 4. Kozje, Sevnica, Brežice in Laško dosedanji nadzornik g. Gustav Vodušek; 5. Ormož, okolica Ptuj, Rogatec, Ljutomer in Gor. Radgona dosedanji nadzornik g. Janez Dreflak, za mesto Celje, Maribor in Ptuj dosedanji nadzornik gosp. Franc Frisch.

* Naš rojak iz solčavskih planin, gospod J. Štifter, profesor v Kalugi na Ruskem, je dne 11. nov. 1905 dočrtil trideseto leto državne službe. Zaradi zveste službe ruskemu narodu in carju mu je ruski car podelil veliki red sv. Vladimira 4. stopinje. Ta red daje odlikovancu dvorjanstvo in naslov: ekscelenca.

* „Doctor Angelicus Sv. Tomaž Akvinski“ se imenuje ravnokar v naši tiskarni izšla knjiga, katero je spisal vedno delavni g. dr. Fr.

„Kosenka, lepa huriska!“?

„Ušla ni! Nikdo ni mogel uiti!“ je trdila straža.

„Ušla ni!? Vrag. Potem jo pa vzemi, ako ni ušla!“

Zopet je predivjal vse kote in tudi drugi so iskali. Videči ga tako srditega, so bili tihi.

„Alah mu jo je skrili,“ so si šepetali, „ker ni požgal koče!“

„Ušla je z onim starim besom,“ je zavpil nekdo od straže. „Kakor gotovo nimam brade, tako gotovo je tako!“

„Zgubili ste milost begovo, psi ničvredni!“ je tulil Holuban.

Turki so prekrizali roke na prsih in sklonili glave.

„Pri Alahu, za njima! Gorje starcu in tudi njo pretepem! Ogledniki, za sledom!“

Začel se je lov. Holuban ni smel oditi, ker je moral tukaj počakati Osvinbega, ki bi imel priti za dva ali tri dni. Jutranji mrak je ležal nad gorovjem in po dolini se je držala gosta megla.

Vstaši so krenili najbližjo pot čez skale in prepade, čez katere so mogli le vajeni ljudje. Drugače se bi rabili pol dneva, če bi šli po ozki poti.

*) Huriska, turški izraz. Po naše: deklita.

Kovačič, profesor bogoslovja. Kujiga bo zelo zanimiva tudi za gg. dijače in jim jo toplo priporočamo. Cena 1 K.

Mariborski okraj.

m Slovensko društvo priredi političen shod v Hočah po rani sv. maši dne 4. febr. (in ne 28. t. m. kakor je bilo pomotoma poročano) v gostilni g. Rojka. Upamo na obilno udeležbo.

m Poučna predavanja v Mariboru. V prostorih Bralnega in pevskega društva Maribor v Narodnem domu bodo v nedeljo predavali od 10.—12. ure predp.: dr. Korošec: O združništvu; dr. Pipuš: Temelj ustave. Kmetje in delavci, pridite poslušat. Vstop je prost in vsakemu dovoljen.

m Poučno predavanje v Mariboru, v prostorih bralnega in pevskega društva „Maribor“ se je vršilo minolo nedeljo, dne 21. t. m. prvič. Udeležilo se ga je okoli 30 oseb, večinoma delavci in kmetje. Zelo nazorno in strokovnjsko sta predavala gg. dr. Poljanec in Goričan. Upamo, da bo prihodnjo nedeljo več poslušalcev. Predavanja so zelo poljudna in zanimiva. Kmetje in delavci, pridite!

m Maribor. V zavodu šolskih sester je umrla dne 21. t. m. sestra Mr. Serafina, rojena Marija Kodela v Celju. Pogreb je bil dne 23. t. m. in ga je vodil preč. g. kanonik Mlakar. N. v m. p.

m Mariborski porotniki za porotno zasedanje, ki se prične dne 17. februarja: Glavni porotniki: Jožef Merkl, mesar, Jožef Peyer, kamnosek, Al. Polacek, ključavničar, Raimund Pichler, sodar, Al. Starkl, trgovec, K. Staudinger, branilnični uradnik, Fr. Sitter, uradnik v skladišču, Ant. Skube, prokurist, K. Soss., trgovec, Jan. Špes, stavb. podjetnik, Ig. Tischler, trgovec, Jož. Ulaga, trgovec, vsi v Mariboru; Jurij Kramer, posest., št. Jurij v Slov. gor.; Janez Slavič, trg., št. Lenart v Slov. gor.; Martin Tomažič, posest., Drvanja; Fr. Šabeder, posestnik, Gornja Korena; Fr. Peklar, posestnik, Sv. Jakob v Slov. gor.; Mih. Drozg, posest., Jelenče; Jan. Zebe, posest., Zg. Hoče; Andrej Pfeifer, trg., Sp. Hoče; Marko Škrbinjek, posest., Krecenpach; K. Baumgartner, gostilničar, št. Lovrenc nad Mariborom; Mat. Vauhnik, p. sest., Sv. Nikolaj; Jan. Bauman, oskrbnik, Sp. Radvanje; Ferd. Zwettler, oskrbnik, Slivnica; Fr. Witzman, posest., Ruta; Peter Sorčnik, gostilničar, Zg. Poljskava; Jan. Hrastnik, posest., Sp. Poljskava; Alojzij Muhič, trgovec, Ptuj; Leopold Petovar, posest., Ivanjkovci; dr. K. Grossman, odvetnik, Ljutomer; Jan. Kurbus, gostilničar, Gornja Radgona; Aleks. Schober, posestnik, Muta; Andrej Grögl, posest., Arlica; Janez Lukas, posest., Marenberg; Fr. Kikel, trgovec, Ribnica. Nadomestni porotniki: Al. Dolamič, špediter, Jož. Dufek, svečar, Julij Fischbach, trg., Jož. Holzknecht, mesar, Ferd. Janšek, trgovec, Al. Käfer, marketender, Peter Kranzelbinder, kavarnar, R. Lierzer, izdelovatelj kotlov, Albert Lončar, hišni posest., vsi v Mariboru.

m Bralno društvo v Studenicah pri Poljčanah je imelo dne 15. pros. svoj občni zbor.

„Alah je velik,“ vzkliknil je Turek in stopil za skalo. Pripravil je puško za strel. Ne daleč od sebe je opazil človeka.

Bila sta oglednika, vsak iz svojega tabora.

Vstaš je slišal vzklik.

„Alah je velik,“ ponovi in se splazi k oni strani.

„Kdo si?“ vpraša Turek.

„Človek!“

„Kakov človek?“ vpraša Turek in radovedno pomoli glavo naprej.

„Takov!“ je rekel hajduk. V tem je zažvižgala sablja. Raz skale se je poredilo nekaj rdečega. Na to se je prikotalo truplo, še drhtajoče.

„Vohun!“ je zamrmral hajduk in obrisal krvavo sabljo ob obleko Turka. „Zvijaja je dobra! Malo in on bi si brisal svoj nož ob mene. Treba pazljivosti!“

Šel je dalje, previdno, plazeč se od skale do skale, za grmovjem, varno, kakor lisjak. Minula je ura, kar zagleda Selce in četo Turkov.

„Mati zemlja se napij vaše krvi in jastrebi bodo imeli svoj žir, če vas volkovi prej ne pogoltnejo, bese,“ je momljaj hajduk. „Mohamed vas že čaka v svojem raj.“

Solnce je bilo že visoko, ko pove oglednik, kaj je videl.

„In nje nisi videl?“

„Nisem mogel obiti skal.“

(Dalje sledi.)

Po letnem poročilu gosp. predsednika volil se je sledeči novi odbor: Preds. g. Jožef Čede, podpr. Jožef Kodrič, blag. S. Krotky, taj. R. Kieslinger, odborniki: Turin Jožef, Kodrič Anton, Kitek Šimon.

m Zakaj kupujejo konje. Zadnje dni se je v okolici Sv. Barbare niže Maribora kupilo precej najboljših in najlepših konj po visokih tukaj nenavadnih cenah. Tako je prodal kmet Jgnacij Bezjak svojo kobilo za 726 K. nekateri še dražje. Kupca sta dva Madžara, mlajši govori razun madžarski slovenski in hrvatski, še tudi nemški in dobro laški; šolo je pa obiskoval v Turinu. Ali nemara kupujejo za tujo državo naše lepe konje?

m Št. Peter pri Mariboru. Po šesttedenski boleznii je umrl Andrej Kramberger, star 60 let. Služil je pri Mariji Purgaj v Metavi 29 let za gospodarja. V svoji boleznii je sicer iskal pomoči pri zdravniku, toda ta mu je naznanil, da ni več pomoči, ker so mu gnjila pluća. Sveti mu večna luč! — Pri nas so klanci hudo zameteni s snegom. Vihar je nanosil tekoči teden zapali sneg v jame, iz vzvišenih mest ga je pa popolnoma pobrisal. — Pri društvu „Skala“ imamo sedaj po zimi vsako nedeljo po večernicah predavanja. Ali ni to lepo? — Naš organist g. Kramberger vadi pridno mladeniče v petju. Vrlo! — Uredništvo „Slov. Gosp.“ s tem izjavlja, da nobenega dopisa o pretepih v Št. Petru pri Mariboru, katere smo mi priobčili, ni pisal mladenič Ljudevit Flucher, niti je žnjimi v kaki zvezi.

m Katol. politično društvo za lenarški okraj priredi na svečnico dne 2. febr. ob 3. uri pop. v Horvatovi gostilni pri Sv. Benediktu v Slov. gor. svoj letni občni zbor in politični shod, na katerem nastopi več govornikov. Razpravljalo se bo posebno o novi volilni spremembi in o kmečkih potrebah. Zavedni kmetje, mladeniči lenarškega okraja, udeležite se gotovo tega zborovanja!

m Čitalnica v Slovenski Bistrici vabi k svojem 3. letošnjemu predavanju v društvenih prostorih v nedeljo dne 28. prosinca popoldne ob 3. uri. Govoril bode č. g. kaplan Alfonz Požar o obsegu nekdanje slovenske zemlje in o vzrokih njenega zoženja. Predavanje bode podučno in zanimivo in je namenjeno v prvi vrsti kmečkemu prebivalstvu, ki je vabljeno, da se ga udeleži prav mnogoštevilno.

m Političen shod pri Št. Ilju v Slov. gor., katerega je priredilo „Slovensko društvo“, je bil precej povoljno obiskan, večinoma so bili sami možje in mladeniči. Prvi govornik g. poslanec Robič je omenil najprej naskok nemurjev na domačo občino, katerega pa bodo gotovo odbili vrli možje in mladeniči, ki drže skupaj kakor železen obroč, ki je skovan v ognju najhujših političnih bojov. Na to je razložil volilno preobnovo ter omenil tozadevne zahteve različnih strank. Krščanski socialisti in kmetje so za večletno ali vsaj enoletno bivanje, socialdemokrati pa si prizadevajo ta rok kolikor mogoče skrajšati. Ozigosal je postopanje Nemcev, ki zahtevajo za se neke predprave. Posebno nas Spod. Stajerce hočejo popolnoma potisniti v kot. Toraj bi naj šla volilna pravica samo do Mure, tukaj bi se pa naj začela volilna krivica. Kmečke stranke so tudi za prisilno volilno pravico. Da je to zelo potrebno, kažejo številke volilcev in tistih, ki so res prišli volit. (Te številke bomo priobčili.) V nekaterih krajih na Spod. Stajerskem jih je šla komaj četrtina volit. Sedaj ko se poteguje za splošno in enako volilno pravico vsaka stranka, se mora tudi kmet pobrigati ter gledati, da pribori zase ugodnosti. Z besedami „Postopajmo složno, odločno in dosledno! Ne vdajmo se!“ je sklenil svoj govor, kateremu so navzoči pritrjevali z živijo klici. — Veleposestnik Thaler na to opiše domače občinske volitve in postopanje šentiljskih Nemcev, ki so klicali celo mrtve na pomoč. G. kaplan Rauter priporoča kmetom izobrazbo in sicer gospodarsko. Primerja izobraženost kmetov na Danskem in Češkem. Bolj ko je človek izobražen, večje spoštovanje uživa. Izobrazujte se torej! Vsak govor je bil sprejet z živahnim odobravanjem. G. Thaler se je slednjič zahvalil g. poslancu Robiču, mu zakliče trikratni „Živijo“, ter zaključil shod.

m Iz Podboča pri Poljčanah. Dne 15. t. m. se je ponesrečil 19letni hlapec Karl Rubin. Pri vlačanju plohov v Boči si je strl desno nogo. Težko ranjenega so prinesli na lestvi domov, odkoder so ga še tisti dan pripeljali v bolnišnico. Siromak trpi velike bolečine.

m Sv. Ana na Krembergu. Dne 15. t. m. je umrla 72letna Marija Popič, najstarejša deklita.

v naši fari. Bila je pokojna tudi voditeljica dekliške Marijine družbe ter ud. bral. društva in dekliške zveze. N. v m. p.!

Ptujski okraj.

p Ptuju. Že zadnjič smo poročali o nekaterih novo-luteranih v Ptuju. Razven imenovanih smo izvedeli še za sledeče odpadnike v Ptuju: Ernst Božič, pomočnik pri stekleninarju (glazarju) Vogelnu na glavnem trgu, Karl Lukanc, nastavljen pri trgovcu Kazimirju, Franc Blaschitz (Blazič), mesar. Ptujski Slovenci in katoličani! Ti ljudje so odpadli, da pokažejo s tem svojo mrznjo do naše vere in do naše narodnosti! — Ptujski Slovenci smo zopet izgubili enega v naših vrstah. Dne 17. t. m. je preminul tukajšnji odvetnik gosp. dr. Alojzij Čuček. Rajni je bil rojen l. 1835. v Bišu, župnija Sv. Bolfenk v Slov. gor., v kateri je tekla zibelka mnogih slavnih mož. Bil je najprej odvetnik v Št. Lenartu v Slov. gor., od koder se je preselil v Ptuju. Tukaj je bil soustanovitelj „Čitalnice“. Na njegovem grobu joče soproga in tri hčere. Ena izmed njih je omožena z g. dr. Jurtelo, deželnega glavarja namestnikom in odvetnikom v Ptuju. Velika čast je bil njegov pogreb dne 19. t. m. Nad 30 vencev je kimalo njegovo krsto, med njimi dva, od Čitalnice in Posojilnice, s širokimi slovenskimi trakovi. Pri odprtem grobu so mu zapeli pevci iz Ptuja, Maribora in Št. Lenarta dve žalostinki, ki sta pretresujoče doneli med jokom navzočih v slovo vrlemu narodnjaku, ki naj v miru počiva! — Med tukajšnjimi Slovenci se govori, da je prejšnji urednik „Štajerca“, Johan Drevenšek, vstopil v uredništvo „Slov. Naroda“. Gliba sicer vkup štrha, toda ali govorica odgovarja v tem slučaju tudi resnici, nam ni znano. „Štajerca“ urejuje zdaj dijak Venigerholc, brat šentiljskega zdravnika dr. Venigerholca. — Pri sprevodu g. dr. Čučeka so svojo znano „visoko“ nemško oliko pokazali nekateri Studentenhelme-ovci, ki so ravno šli na sprehod, zlasti pa njih vodja. Srečaje namreč omenjeni sprevoz so dijaki pred križem večinoma segli, četudi precej leseno, po klobukih, a njih vodja se je bal svojim tentonskim vrabcem pod pokrivalom dati prostost in je šel, ne da bi se odkril, dalje. Udeleženci spreveda in tudi drugi ljudje so nevoljno gledali za njim. Visoki vojaški dostojanstveniki in stari gospodje so skazali križu in mrliču dostojno čast, le ta „nadepolni“ nemški „odgojitelj“, ki bi moral svojim dijakom dajati lep vzgled, je obdržal klobuk na glavi. Heil! — Dne 18. t. m. je v ptujski mestni oskrbovalni hiši umrl nanagloma Jožef Kalčič, mesarski pomočnik, star 75 let. — Kje pa je ptujski okrajni zastop? vprašajo večkrat ljudje, ki imajo na tem uradu kaj opraviti; nikjer namreč v celem Ptuju ne najdeš napisa tega vendar toliko obiskanega urada, četudi bi ga iskal s svetilko pri belnem dnevu. Bil je prej slovensko-nemški napis nad prostori okrajnega zastopa, a burja ga je neki raztrgala v solnčni prah! Menda samo slovenski del! — Lutrovskega obiteljskega večera dne 17. t. m. se je udeležil seveda tudi „verno-katoliški“ župan Ornig ter tako zopet pokazal, kako podpira z vsemi močmi lutrovske pastore pri njih pogubnem delovanju. Zato pa se tudi ni čuditi, da so zgled svojega „vrlega“ župana posnemali tudi mnogi ptujski obrtniki, trgovci, uradniki ter na tem večeru kričali heil došlim trem pastorm; imena teh „dobrih“ katoličanov bomo prihodnje navedli, da verni katoličani in okoliški Slovenci, ki polnijo ptujskim Nemcem in nemškutarjem žepe, vendar enkrat spoznajo te ljudi! — „Bojno društvo“ je imelo vsako leto v Petovarjevi gostilni svojo veselico. Gostilna je pa prišla sedaj v last župana Orniga in ta je prepovedal bajemniku, da ne sme dati svojih prostorov društvu. „Bojno društvo“ namreč noče tako plesati, kakor žvižga „Štajerčev“ oče Ornig. Veselica se je vsled tega vršila v narodni gostilni g. Muršeca.

p Sv. Marko niže Ptuja. Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuja je pri obnem zboru dne 14. t. m. izvolilo sledeči odbor: g. Janez Vršič, kmet v Novivasi, predsednikom, č. g. župnik Leop. Skuhersky, podpredsednikom, g. učitelj Friderik Marinič, tajnikom, g. Martin Čeb, gostilničar itd. v Markovcih, blagajničarjem, g. Jože Kegl, organist, knjižničarjem. Odbornikom pa: gg. Pavel Fleré in Simon Črešnik. Namestnikom: gg. Franc Kostanjevec in Anton Poljanec.

p V Moškanjcih se snuje novo gasilno društvo. Pravila so se že poslala na namestništvo. Shramba že stoji in tudi brizgalnica je že kupljena. Ustanovitev takega društva je zelo potrebna v tem okraju, kjer opetovani požari uničujejo kar po cele vasi.

p Občinski odborniki moškanjski so vrnili vsiljenega jim ptujskega „Štajerca“ ter pridjali

sledeče pismo: „Gospod urednik! Poslali ste nam Vaš list. Vračamo ga soglasno, kar kažejo naši podpis. Občinski odborniki moškanjski so znali do sedaj zmiraj brez pomoči Vašega lista čuvati koristi naše občine in to bomo znali storiti tudi mi. Nočemo pa lista, ki je ravno v prejšnji številki napadel in poniževal našo občino, nočemo lista, katerega niso ustanovili kmetje, ampak peki in prodajalci trakov in ki se ne vzdržuje s kmečkim denarjem ter nima v uredništvu ljudi, ki bi bili kmetje ali razumeli kmečke potrebe, kmečke skrbi in kmečke želje. Mi nočemo lista, ki razširja neresnične reči o kmetih, kakor o živinskem ravnanju slov. kmeta s svojim sinom v Framu. Nočemo lista, ki zastopa in zagovarja našim potrebam nasprotno stališče, kakor je nameravana cesta prek dornovskih travnikov v Slome ter kvarjenje ceste z nasadi ne o b cesti ampak sredi ceste, kakor je to storil načelnik Ornig od Moškanje do Borovec. Gospod urednik! Nobeno blago, nobena reč na svetu se ne more dajati zastop, če se pa daje, gotovo nič vredna ni. Vaš list se vsiljuje in daje zastop po ptujskih trgovinah, pošilja se zastop v našem okraju ljudem, ki so ga že vrnili in že leta in leta ne plačali. Imeli bi še dovolj razlogov, ali ti nam za sedaj zadostujejo in naše postopanje razjasnjujejo. Iz njih lahko vidite, kakoga mišljenja smo. To pismo bomo doslovno objavili tudi v „Slov. Gospodarju“ in „Domovini“. Vi pa ga objavite v svojem listu, ako upate proti svojim bralcem. Ako je „Štajer“ slovenski list, naj ima vsaj tudi slovenske naslove!“ Franc Quar m. p., Fr. Kekec m. p., Viktor Sek m. p., Anton Antolič m. p., Vid Donaj m. p., Janez Šegula m. p., Janez Obrar m. p., Jurij Bezjak m. p., Simon Geč m. p., Valenko Martin m. p.

p Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je bil zadnji nedeljo po večernicah dobro obiskan ustanovni shod kmetijske podružnice. Na poljudne, pojasnilne besede g. pot. učitelja M. Jelovškega o družbenem namenu se je takoj vpisalo 36 kmečkih udov. Iz šest sondov izvoljeni odbor si je izbral g. Jožefa Ozmeč za načelnika in g. Franca Šorn za tajnika in blagajnika. Po sprejetih predlogih, da si nabavi podružnica več trsnih in drevesnih škropilnic ter travniško brano, se je sklenilo prvo prihodnje zborovanje napraviti v sosednih Cirkovcih. Cirkovljani, bodite torej pripravljeni na prerokov čudež.

p Na Hajdinu se je med šolarji pojavila davica.

p Ormož. V notarsko pisarno g. dr. Geršaka je vstopil g. dr. Vekoslav Pečar, naš rojak iz Kamnice.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 19. t. m. po polnoči pogorelo je gospodarsko poslopje na „Starem marofu“, ne daleč od Središča. Ogenj je gotovo ponzročil sovražnik.

p Umrla je pri Sv. Lovrencu na Dr. polju dne 23. t. m. nekdanja precej premožna in zaradi gostoljubnosti daleč na okrog znana vdova Marija Korosec. N. p. v m.!

p Središče. Dne 23. t. m. je slavil gosp. Ivan Kočevar, veleposelnik in deželni poslanec, s svojo soprogo Julijano, roj. Šinko, srebrno poroko. Bog jima daj doživeti še mnogo let!

p Sv. Urban nad Ptujem. Dne 14. prosinca 1906 je umrl tukaj Alojzij Hamersak v 61. letu, kateri je bil skoz 28 let pogrebec in cerkveni svečar. Bil je narodaega prepričanja in skoz in skoz veren mož. Bodi mu zemljica lahka!

Ljutomerski okraj.

1 Slovensko politično in gospodarsko društvo za Ljutomerski okraj ima svoj redni občni zbor dne 28. januarja 1906 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Ivana Kukuveca v Ljutomeru. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Volitev računskih preglednikov. 4. Slučajni predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

1 Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju je imelo svoje glavno zborovanje dne 14. t. m. Gospod predsednik župnik Weiksel pozdravijo navzoče zborovalce z gniljivim in krasnim nagovorom. Izrekajo tudi prisrčno zahvalo našim rojakom, kateri se iz tujine spominjajo svojega rojstnega kraja, g. Ludoviku Lederhasu, c. kr. profesorju v Ljubljani, ki je, odkar naše bralno društvo obstoji, nam vedno zvest podporni ud in tudi g. Jakobu Kosi, mestnemu kaplanu v Celju, g. Mateju Štraki, župniku pri Sv. Petru pri Mariboru in g. J. Bežanu, c. kr. notarju v Marenbergu. Na predlog g. nadučitelja Herzoga njim vsakemu posebej v

zahvalo za njihovo požrtvovalnost iz vseh grl zborovalcev zadoni trikratni krepki „Živio“. V novi odbor so izvoljeni: Predsednik g. župnik Jože Weiksel, podpredsednik Jože Kosi, tajnik Jakob Stuhec, blagajnik g. nadučitelj Anton Herzog, knjižničar Franc Stuhec, odbornika Matija Slavič in Matija Kosi. Predlog tajnika, da je bilo lani v Mariboru na občnem zboru sl. kršč. socialne zveze priporočeno, da naj se v vsakem izobraževalnem društvu upelje podučno predavanje, je bil soglasno sprejet; g. župnik Weiksel so takoj obljubili, da hočejo najpred sami predavati o starodavni zgodovini križevske župnije in za tem boče tudi sledilo drugo strokovno in podučno predavanje. Lep napredek društva kaže tudi, da je koj pri zborovanju razun starih udov tudi 15 novih pristopilo in to večina samih mladeničev. Dne 4. svečana t. l. priredi bralno društvo veselico, za katero se že naši fantje in dekleta skrbno pripravljajo. Poleg petja možkega in mešanega zbora, deklamacije in slavnostnega govora se bosta predstavljali tudi dve krasni igri, prva igrokaz: „Slepega pevca zaklad“, in druga šaloigra: „Trije tički“; seveda za tem tudi vesela zabava ne sme izostati. Torej vendar le ne spimo tako grozno narodnega spanja, kakor nas je neki dopisnik koncem preteklega meseca v „Domovini“ nafilbal in zatrobil med svet o samo naši slabi strani. Ravno v tistem tednu pa je „Slovenski Gosp.“ skoraj na celi strani prinesel, kako krasno božičnico so križevski župljani darovali dijaški kuhinji v Mariboru, in Mohorjani — toliko še jih nikdar ni bilo — Ciril-Metodovi družbi v Ljubljano. Poleg tega pa še imamo v naši župniji razun bralnega društva sedem gasilnih društev, posojilnico kmetijske zadruge in vojaško veteransko društvo in vsa ta društva so na strogo narodni podlagi. Tudi krasno petje našega možkega in mešanega zbora pod vodstvom g. nadučitelja Herzoga gotovo ne priča o kaki narodni zaspanosti. No, kaj pa še torej hoče kdo več od nas?

1 Kraljevci, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. Takaj je umrl Andrej Borko, občinski predstojnik. Velika čast je bil pogreb. Vdeležila se ga je tudi požarna bramba z godbo. Trak na krsti: „Zadnji pozdrav slovenskemu županu“ zadosti znači; bil je značajan narodnjak, zatoraj je imel dosti prestatih od narodnih nasprotnikov. Daljši življenjepisa še prinesemo! N. v m. p.!

1 Radenci. Pri obč. volitvah v Radencih dne 10. jan. zmaga je slovenska stranka v vseh treh razredih sijajno. Nasprotniki odpotli so na volišče, par nemškutarjskih ogleduhov, ki pa so njo hitro popihali videč, da je bila v vseh razredih ogromna večina volilcev na narodnej strani. Slava zavednim volilcem! Za župana bil je dne 21. jan. izvoljen g. Anton Divjak, zdaj že za peto dobo. Obč. svetovalec pa g. Jakob Zemljich in g. Leop. Puhar.

1 V Boračovi, okraj Gor. Radgona so pri obč. volitvi dne 11. jan. zmagali Slovenci na celej črti. Le v drugem razredu prišla sta po milosti naših dva bračkijanca v občinski odbor. Veselo znamenje za okraj, ki tako krepko vstaja k novemu življenju, in se otresa svojih tlačiteljev.

1 Kapela pri Radgoni. Požar je upepelil v noči 14. januarja posestnikom Fr. Drobec, Josipu Drobec in Mariji Krajnc vsa poslopja popolnoma. Zgoreli sta tudi dve vinski preši in vinčarjem ves živež. Škoda se ceni na 9000 K. Zavarovani bili so vsi trije, a za neznatne svote. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

1 Stara cesta. Tukajšnje kmet. društvo je imelo 7. t. m. svoj občni zbor v šoli na Stari cesti. Slabo vreme, še več pa brezbriznost in osebna nasprotstva so zakrivila, da udeležba ni bila ravno povoljna. Iz posameznih poročil je razvidno, da društvo svojo nalogo vestno izvršuje, da posamezniki delujejo prav požrtvovalno v napredek društva in v povzdigo kmetijstva sploh. Društveni nasadi dobro uspevajo ter bodo prinašali v kratkem prav lepe dohodke. Mnogo več zanimanja bi trebalo za strokovne časopise in knjige, ki so pri društvu na razpolago. — Lepo pričeto delo pa bi napredovalo še lepše, da ima večina naših okoličanov več smisla za skupno delovanje, da se upošteva tudi bolj geslo: „V združenju je moč!“ Proč z vsemi osebnostmi, proč z vsem nasprotovanjem; pridi in se prepričaj ter se daj poučiti o delovanju društva, delaj sam in društvo mora napredovati! Predavanja, ki jih prireja društvo, pridno obiskujte, učite se, ker ponka je potreben vsakteri, tembolj pa ga je potreben kmet, ako hoče v gospodarstvu napredovati, ako se hoče uspešno boriti za svoj obstoj. Le pogledjmo druge narode, kako se gibljejo, kako delujejo, a mi naj dremujemo, mi naj spimo?! Ne, nikakor ne smemo zaostajati za svojimi sosedi, ampak delati

moramo, shajati se v draštvih, dajati si drug druge-mu nasvete, poučevati se moramo dati od strokov-njakov, čitati moramo pridno gospodarske knjige in časopise, da bo tudi pri nas kmetijstvo napredovalo, da bo tudi nam zasijalo sčasoma solnce srečnejše bodočnosti. — Le pogumno naprej, proč z zaspanostjo, na delo, dokler se je dan! Vsakteri, bodi si ubož-nejši, bodisi bogatejši posestnik, moral bi biti ud društva, kajti kronca, ki jo žrtvujete na leto kot udnino, bo Vam donašala obilnih obresti. Čim več nas je, tem močnejši smo, tembolj je zagotovljen uspeh našemu delovanju. Prijatelj.

I Biserjane pri Sv. Juriju ob Ščavnici. V zadnji številki smo poročali o ognju pri g. Avg. Žagarju, kateri pa nam danes pojasnjuje dogodek tako-le: „Res je, da je nastal dne 13. t. m. pri meni ogenj, a ni uničil parne žage, motorja, strojev, moke in žita, ampak le samo streho nad motorjem in strojem, ter poškodoval tudi deloma streho na parni žagi in motor“. Priobčujemo to po-jasnilo, da bi vrlo narodni podjetnik g. Žagar ne imel nobene škode ter priporočamo njegovo podjetje!

Slovenjegraški okraj.

s Slovenjgradec. Kakor smo že poročali, pre-minul je dne 14. jan. t. l. zjutraj gospod Ivan Rogina, veleposestnik in župan v Podgorju ter načelnik okrajnega zastopa in predsednik okrajne branilnice slovenjgraške, po dolgi in mučni bolezni. Pogreb se je vršil v torek, dne 16. januarja t. l. predpoldnem. Pri pogrebu se je jasno pokazalo, kako priljubljen in obče spoštovan je bil dragi ranjki. Prihitelo je ljudstva iz sosednjih občin in pokrajin kar trumoma, da izkaže blagemu možu zadnjo čast. Zastopani so bili vsi sloji in stanovi. Od c. kr. uradništva omenimo g. deželnega sodnega svetnika Nedweda, vodjo okrajnega glavarstva gosp. komisarja Zoffala, od okrajnega zastopa g. Avgusta Günther, načelnikovega namestnika, z večine članov in z uradniki okrajnega zastopa. Od okrajnega šolskega sveta sta bila navzoča predsednikov namestnik č. g. Anton Šlander ter okrajni šolski nadzornik g. Alojzij Schechel. Mestno občino slovenjgraško je zastopal g. župan Franc Pototschnig s svetovalci, druge sosedne občine pa gospodje občinski pred-stojniki z odborniki. Castita duhovščina je bila zastopana ne le po č. g. dekanu, ampak tudi po č. g. nadžupniku Lenartu iz Šmartna in mestnem župniku č. g. Jazbecu ter drugih. Tadi učiteljstvo je bilo zastopano obilno. Iz sosednega okraja šo-štanjskega prihiteli so gospodje dež. poslanec Ivan Vošnjak, odvetnik dr. Fran Mayer in občinski od-bornik šoštanjski g. Cerovšek. Iz daljne bele Ljub-ljane celo je prišel kot zastopnik župana g. Ivana Hribarja in banke Slavije gosp. Bezenšek. Pri hiši, v kateri se je klagi pokojnik leta 1853 narodil ter vzgledno gospodaril, je domači gosp. župnik Franc Pečnik pred krsto opravil običajne cerkvene obrede, in je potem zapel iz Šmartna došli mešani pevski zbor pod spretnim vodstvom č. gosp. M. Oevirka v srce segajočo pesem žalostinko, koja je vsem pri-vabila solze v oči. Žalostni sprevod se je potem po-mikal v dolgi vrsti proti farni cerkvi sv. Urha, na čelu mu šolska mladina, katera je nosila krasne vence in trakove, ki so bili podarjeni od raznih kor-poracij in posameznikov. Po sv. maši zadušnici, pri kateri pa ni imelo vse ljudstvo prostora v cerkvi, so nesli krsto na pokopališče. Č. g. župnik Pečnik je blagoslovil grob ter molil s tresočim glasom in solznimi očmi za rajnega Ivana. Pretresujoč je bil jok in stok zapuščenih, ko so krsto pogreznili v črno zemljo, v hladni grob. Globoko je bila ginjena vsa množica, sivolasi ljudje so plakali za ranjkim kakor otročiči in naj si je bil kdo še tako trdne narave, vendar so mu uhajale solze na blagoslovljeno zemljo. Pri odprtem grobu mu je zapel moški pev-ski zbor slovenjgraške čitalnice srce pretresujoči: „Blagor mu, ki se spočije“. Slišale so se besede domačinov: Zapustil nas je, kdo nam bo šel sedaj tako na roko, kakor je to storil ranjki Rogina, ki je imel za vsakega pomoč in dober svet. Oh, kako ga bomo pogrešali! Tako se je vršil pogreb priljub-lenega moža, kojega je vse spoštovalo. — Gospod Ivan Rogina je bil od leta 1886 do leta 1889 in potem od septembra 1893. leta neprenehoma do svoje smrti načelnik okrajnega zastopa ter obenem tudi predsednik okrajne branilnice. Okraj slovenj-graški se mu mora zahvaliti za svoj današnji razvoj, za vse svoje zavode in naprave v blagor okraja. Razvoj okrajne branilnice pa mu je bil še posebno pri srcu. Ščiril jo je kakor svoje oko in jo branil napadov posameznikov in drugih zaprek. Zaradi svoje značajnosti je bil od vseh, tudi od svojih po-litičnih nasprotnikov čislán in spoštovan v popolni

meri. Ravno zavoljo svoje značajnosti pa je bil g. Rogina tudi izven okraja tako poznan in čislán ka-kor pri nas. Da se še rajni ni nadejal smrti in je še zmiraj upal ozdraviti, je razvidno iz pisma, ka-tero bi se bilo moralo prečitati pri konstituciji novo-izvoljenega okrajnega zastopa dne 30. nov. 1905, katero pismo pa je po naključju še le po seji na dotično mesto došlo. Isto se glasi: Slavni okrajni zastop! Prav srčno obžalujem, da mi še moje zdravje ne dovoljuje biti danes v Vaši sredi in se Vam za izkazano zaupanje in čast osebno zahvaliti. Zagoto-vim slavni okrajni zastop, da bodem kakor do zdaj, tudi znanprej vse moje slabe moči zastavil v blagor in prid okraja, zanašajoč se na vsestransko pod-poro gospodov zastopnikov. Nadejam se, da bodemo kakor do zdaj tudi znanprej z združenimi močmi v lepi zastopnosti daleč proč od politične strasti, skr-beli za blagor našega lepega okraja, za našo deželo zeleno Štajersko in za blagor mile naše Avstrije. V to pomozi Bog! Z najodličnejšim spoštovanjem Ivan Rogina.“ Žalostna in prebitka je izguba za nas Slovence, kajti izgubili smo izobraženega, delav-nega, spoštovanega in značajnega rodoljuba, ki je bil vnet za naš napredek, za naš blagostan. Žalujemo s potrjim srcem ob njegovem tako preranem grobu, za njim, ki je bil tako vzgleden rodoljub, kremenit značaj z edno besedo: blag mož. Naj počiva v miru, nam pa nakloni Bog njemu vrednega naslednika in voditelja. — Umrla je soproga vpokojenega ljud-skošolskega ravnatelja g. J. Barle, gospa Josipina Barle. Nagrobnico ji je zapel mešani zbor šmar-tinski.

s Šoštanj. Še enkrat opozarjamo vse okoličane, da se udeležijo v velikem številu gledaliških pred-stav, katere priredi kmečka mladina iz Št. Ilja v nedeljo, točno ob 4. uri pop., v dvorani g. Rajsterja. Podpirajmo z mnogobrojnim obiskom našo vrlo mladino, katera si hoče s čistim dobičkom te pred-stave povečati svojo knjižnico in dobiti na ta način še več sredstev za izobrazbo. Upamo pa tudi, da bode naša mladina iz šoštanske okolice posnemala vzgled šentilčanov. Vsak, kdor se hoče pri poštenih, poučnih, ob jednem pa zelo šaljivih igrah zabaviti, kdor hoče slišati našo imenitno narodno godbo, naj pohiti v nedeljo popoldan v Šoštanj. Udeleženci iz zgornjih krajev lahko pridejo z vlakom in se spet z vlakom odpeljujejo. Okoličan.

Konjiški okraj.

k Konjice. Tukajšnji nemški odvetnik dr. Mihael Lederer je opustil odvetništvo.

k Konjice. Tukaj nameravajo napraviti elek-trično razsvetljavo, katera se bo napeljala tudi v cerkev. Mi Konjičani korakamo s časom!

k V konjiškem okraju so javni občinski napisi povsod razven v Konjicah, Oplotnici in Ločah samoslovenski. Konjiški okraj je zaveden in v oziru samoslovenskih napisov vsem drugim v vzgled!

Omilovanja vredna kmetica. Kmetica Ma-rija Padežnik iz Brda, konjiška nadžupnija, je v teku enega meseca izgubila svojega očeta, mater in moža. Ko je mož vzdihoval na smrtni postelji, je žena vzdihovala na porodu. Njen oče in mati sta imela pred dvema leti zlato poroko, pri kateri priliki jih je prav velikodušno obdarovala kneginja Vindišegrec.

k Zreče pri Konjicah. Slovenski kmet mora danes zavzeti k vsem perečim vprašanjem strogo ozna-čeno stališče, katero mu nareka njegov stan. Tako delajo vsi stanovi, tako delajo kmetje vseh narodov, zato tudi slovenski kmet ne sme stati z zavazanimi očmi na strani, ko se pred njim vrše dalekosežni dogodki. Zgled, kako je treba kmetu govoriti v sedanjem času, so dali zrečki in sosednji kmetje zadojo ne-deljo na svojem političnem zborovanju. Skle-nili so naslednje. 1. Slovenski kmetje, zbrani na shodu v Zrečah dne 21. jan. 1906 zahtevajo, da se v novi volilni pravici v popolni meri nvažuje gospodarska in pravstvena važnost kmečkega stanu, da bodo torej kmečki zastopniki imeli večino v novem državnem zboru; zahtevajo, da se večja mesta izločijo iz kmečkih volilnih okrajev, ker so meščanske in kmečke težnje različne; zahtevajo slednjič tudi, da bodo kmečki volilni okraji po šte-vilu prebivalcev ravno tako veliki, kakor meščanski in obrtniški. 2. Slovenski kmetje, zbrani na shodu v Zrečah dne 21. jan. 1906 odločno ugovarjajo proti razglašeni nakani visoke vlade, ki hoče v novem volilnem redu pri krajašati spodnještajersko kmečko ljudstvo za 3 odnosno za 4 mandate, ker to naspro-tuje načelu enakosti in ker je vlada sama zakrivila slabo gospodarsko moč in stanovsko izobrazbo slo-venskih spodnještajerskih kmetov s tem, da jih je

neprestano zapostavljala. Sicer pa so prepričanja, da vkljub temu v nobenem navedenem oziru ne zaostajajo za nemškimi kmeti na Srednje in Gornje-štajerskem. Od svojih poslancev pa zahtevajo, da preprečijo krivično vladino namero s pomočjo dru-gih kmečkih poslancev, če treba tudi z brezobzirnim nastopom. 3. Slednjič zahtevajo, da se odpravi zemljiški in hišnorazredni davek ter da se pri osebno-dohodninakem davku nasproti kmetom milo postopa. — K tem predmetom so govorili dr. Korošec, duh. svetovalec Karba, kmet Šibanec, kaplan Žičkar in kmet Lamut. — Na obnem zboru političnega društva v Zrečah v nedeljo, dne 21. t. m. so poročali o društvenem delovanju predsednik Lamut, tajnik Kovač in denarničarjev namestnik Kotnik. Po društvu zahaja med ljudstvo 32 „Slov. Gosp.“ in 129 „Naš. Dom.“ Pri volitvi se je izvolil po večini zopet dosedanji odbor in predsednikom kmet Lamut. Vrlo naprej!

k Vitanje. Uradni dnevi c. kr. okrajnega gla-varstva v Konjicah bodo tukaj: 20. februarja, 13. marca, 16. aprila, 15. maja, 17. avgusta, 18. sept. in 13. novembra. — Stari in mladi Franc Finde-nigg, ki sta l. 1899. od sv. kat. cerkve odpadla, sta bila nazaj sprejeta, prvi na bolniški postelji, drugi v cerkvi. Tako so se sedaj vsi odpadniki — izvzemši eno deklico — nazaj povrnil k svoji ma-teri, rimsko-katoliški cerkvi. Tako je prav! Zdaj bo mir pred celjskim pastorjem. — Po neprevidnosti je gospa Jaklinova ob svojega najboljšega konja. Čez Prevolj vozeč hlapec voza ni dosti zavrl. Coklja se vtrga, voz se zaleti v konja, ter mu obe zadnji nogi zlomi. Lepo in pridno žival so na mestu mo-rali ubiti. — Dne 28. t. m. bo imela požarna bramba pri Tepeju svojo veselico. Slovenci so je ne udeležijo, ker se vedno neznosno „hajla“.

k Skomri pri Zrečah. Te dni sem kupil v trgovini v Zrečah steklenico petroleja, zavila se je v tiskani papir. Ko doma steklenico odvijem, za-pazim, da je bila kot zavitek polja ptujskega Štajerca“. In na nji berem oni članek o sklepi občine Skomri, da ne sprejema več nemških dopisov. „Štajerc“ prištevava vsled tega to občino med najbolj nore in neumne! Kaže se baje že sedaj škoda občini in pa prišel bode neki tudi čas, ko bo kmet preklinjal čez ta storjen občinski sklep! Tako piše „Štajerc“. Seveda o kaki škodi ni nobenega govora kakor ga tudi o preklinjanju nikdar ne bo. Ah to moramo reči, da je na v. j. n. rec pač „Štajerc“, kateri na eni strani slovensko pisavo zahtuje in so-vraži, medtem ko se na drugi strani sam v slovenski pisavi ponuja in vsiljuje. Drugega odgovora za-j nimam. Skomri, dne 18. januarja 1906. Jakob Repas, župan.

h Ljubnica pri Vitanji. Mrtvega otrok žeu-skega spola porodila je mlada žena Janeza Zlodej v Stenici. Otrok ni bil popolnoma razvit, imel je eno glavo, tri roke in štiri noge. Oddali so ga v deželni muzej v Gradec. Zakonski par pomilujemo.

Celjski okraj.

c Celje. Vodja okrajnega zastopa celjskega, Lehman, ki je postal sedaj okrajni glavar v Konjicah, je še hotel celi okraj za 80.000 K oškodovati, predno je odšel. Mestna občina celjska hoče napraviti za mesto vodovod, ki bi se začel pri Stranica. K temu vodovodu bi naj prispeval okraj celih 80.000 kron, čeravno ne bo imel nobenega dobička od vodovoda. Če hočejo piti meščani dobro vodo, naj si jo sami napeljujejo, ne pa s kmetiskim denarjem! Nekateri občine okraja so že vložile agovor proti takemu postopanju na c. kr. namestijo; katere pa še tega niso storile, naj se požurijo! — Občinski svet je imenoval za uradnega vodjo gosp. dr. Oto Ambroschitscha, ki je bil dosedaj uslužben pri mestnem uradu mariborskem.

c Celjski porotniki za prvo porotno zase-danje, ki se začne dne 12. feb. t. l., so sledeči: Glavni porotniki: Robert Graselli, trg. v Gorici pri Slivnici; Janez Friedl, posestnik, Slovenjgradec; Hen. Sirohmaier, urar, Celje; Ant. Krichbaum, tr-govec, Oplotnica; dr. K. Leuschner, oskrbnik, Brežice; Fr. Vuga, trgovec, Grobelno; Mart. Jug, trg., Sv. Peter pod Sv. gor.; Ant. Kopla, sedlar, Celje; dr. Otto Knappitsch, odv. konc., Slovenjgradec; Rajmund Jahlin, trg., Straže; Ernst Kos, trg., Podsreda; Jožef Kuder, posest., Gotovlje; Jož. Matič, trgovec, Celje; Andr. Stegenšek, posest., Tevče; Jožef Jarmer, lesotrzec, Celje; Ferd. Roš, obč. pred., St. Lenart; Matija Kos, posest., Oplotnica; Adolf Orel, trg., Šoštanj; Ivan Rebek, ključavničarski mojster, Celje; Karol Zabukošek, hišni posest., Celje; Hugo Detiček, trg., Konjice; Matej Preskar, trg., Rajhenburg;

Franc Vogrine, posest., Bukošek; Janez Schmidhofer, gostilničar, Misljine; Ant. Umek, trgovec, Brežice; J. Lahovnik, posest., Konovin; J. Pokorni, trg., Zreče; Frank Kene, posest., Piršenbreg; Leopold Vodusek, trg., Vitanje; K. Teppei, trg., Celje; Valent. Fischer, posest., Šmartno pri Slovenjgradcu; Fr. Possek, graščak, Pogled; Fr. Friedrich, velep., Kazaze; Boštjan Selinšek, hišni posest., Celje; Ig. Fludernik, gostilničar, Ljubno; dr. A. Mraulag, notar, Laško. Nadomestni porotniki: Jož. Koštomaj, gostilničar, Celje; Ant. Lednik, posest., Lokrovica; K. Mörth, sladničar, Celje; Robert Zanger, trg., Celje; K. Ferjen, trg., Celje; dr. J. Sernec, odvetnik, Celje; Anton Čilenšek, posest., Podlog; Martin Male, posest., Zg. Hudinje; Franc Hausbaum, hišni posestnik, Celje.

c Laško. Tukajšnja zadruga obrtnikov se pripravlja na neko veselico. Akoravno pa so naši obrtniki vsi Slovenci, razen mizarja Wuzdariča, ki je Hrvat, izjavil je slednji na vprašanje nekega Slovence, da dokler bo on zadrugi predsedoval, bodo se samo nemška vabila razpošiljala. Mi pa pravimo: Dokler bode zadrugi Wuzdarič predsedoval in nemška vabila razpošiljala, tako dolgo značajnih slovenskih obrtnikov na teh veselicah ne bode videl.

c Trg Lemberg. Čuje se, da vprizori pred kratkim osnovani moški pevski zbor v gostilni g. Zupančiča predpustno zabavo.

c Breg pri Celju. Dne 15. t. m. se je pri drsanju udri led pod šolarjem Percem, ki je takoj zginil v vodi. Njegov součeneec Dvornik se je vlegel na led in splezal do luknje. Posrečilo se mu je, potegniti tovariša iz vode in ga rešiti gotove smrti.

c Dobrna pri Celju. Slišali smo, da se bomo dobrnskim nemčurjem strašno prikupili, če se kaj povemo o volitvah. Recimo torej še katero o nemčurškem volilnem oklicu, s katerim se je dobrnska nemškutarija tako proslavila pred svetom. Ta oklic namreč trdi, da dobrnska duhovnika „hočeta v odoboru moze, ki so prazne glave“. O teh besedah se vendar moramo malo pomeniti; saj dobrnska duhovnika menda ne bota jezna zategadelj. Za zmenit' se pač je! O tem torej, da se dobrnska duhovnika nista vtikala v to, kedo se bo volil od slovenske stranke v odbor in kdo ne, o tem je nemčurska šleva, ki je bleknila dotične besede, prepričana bolj, ko kdo drug. O tem je odločeval, kolikor nam znano, širni volilni odbor v sporazumljenju z zaupniki iz cele dobrnske občine. Pa nemčurček mora lagati, drugače ni zdrav. Da pa privandranec imenuje slovenske odbornike „moze, ki so prazne glave“, mu ne smemo preveč zameriti, zakaj „polne glave“ so pri njem le tisti, ki so bili na dan volitve polni šnopsa, svinjske „prate“ in gulaža. Saj se o nekem dobro znanem „nemškem“ volilcu govori, da je snedel za dve kroni gulaža. Ta je bil gotovo „poln“. Mi seveda privoščimo vsem nemčurjem vse meso vseh konjskih mesarjev in še Šemerlevo prase povrh, s katerim so se na kvsterno sredo mastili, in niso dali prej miru, dokler ni bilo pokončano od rilca do zadnjega konca repa! Pa naj bo s prasetom kakor boče, sedaj smo pri nemškem volilnem oklicu, ki je s ščetinasto živaljo precej v zlahti. Po nemčurškem mnenju so torej slovenski odborniki „prazne glave“. Kako je pa vendar to, da je pri županski volitvi pred štirimi leti „občinski kasir“ Blažič volil Jevniška za župana, če je ta tako „prazna glava“. Blažič! Kje si? Razloži nam to! Ti si „pravičen mož“, ti nisi „stara baba brez mnenja in volje“. Ravno tak je tudi Feldin, pravi nemški oklic. Tudi Feldin ali Šemerl ni imel poprej nikdar nič zoper slovenskega župana; samo to ga jezi, da noče k njemu v oštarijo. Naravnost na glavo so pa postavili volilni „oklic“ nemški odborniki I. razreda pri županski volitvi dne 7. januarja, ko so od prvega do zadnjega volili Jevniška za župana. Jevnišek pa je odbornik ki ga je volila „črna stranka“, kakor lepo pravi nemški volilni oklic. Torej so volili „prazno glavo“ že drugikrat za župana! O ljuba doslednost in pamet! Kje si doma? Pri dobrnskih Nemcih in nemčurjih gotovo ne! Sicer pa mislimo, da bo kmalu priložnost, da bodo slovenski odborniki pokazali, kje so prazne glave. Do tistega časa pa veselo novo leto, staro je bilo za nemčurje žalostno! — V nedeljo, dne 21. jan. obhajala sta zakonska Miha in Neža Štuncel zlato poroko. V zakonu sta že 54 let. Oba sta še čvrsta in zdrava. Blagima zakoncema želi vsa slovenska Dobrna še dočakati najmanj biserno poroko!

c Gomilsko. Na Gomilskem bo imel v šolskem poslopiju dne 28. prosinca 1906 po rani službi kmet, potov. učitelj g. Fran Goričan poučni govor o razumnem gospodarstvu. Želeti je, da bi bila udeležba prav številna.

c Trbovlje. V premogovniku stavkajo od 22. t. m. premogarji. Stavkajočih je okoli 3000. Zahtevajo povišanje plače.

Brežiški okraj.

b Križe pri Kozjem. Posestniku Sotošek u je zgorelo dne 15. t. m. gospodarsko poslopje. Gureti je začelo okoli 6. zvečer. V nevarnosti so bila tudi tri blizu stoječa poslopja. Posrečilo se pa je, jih po trudapolnem gašenju obraniti pred ognjem. Sotošek ima okoli 1200 kron škode.

b Št. Vid na Planini. Pokopali so dne 13. jan. 20 letno Ano Vajdec. Večja ni bila kakor kak trileten otrok. Razun glave nedoračala, je bila revica sključena na ročicah in nožicah; govorila ni nikoli. Stariši so imeli s sirotico vsa leta prav krščansko potrpljenje. Njeni bratje in sestre so pravilno dorasli in razviti. — Izginil je na vernih duš dan neznano kam Jakob Leskošek, večleten hlapec v planinski grajščini. Na željo sorodnikov naj obvesti, kdor more, o njegovem bivanju župni urad št. vidski ali onega na Pištanju, v domači fari pogrešanega. — V ponedeljek, dne 15. jan. je pri nas navduševal vodilne kroge za ustanovitev kmečke posojilnice po načrtih Raiffeisenovih g. Zmavc Andrej iz Grada. Da bi njegov trud le obrodil vspeh. Za tako posojilnico se pripravljajo tudi v Planinskem trgu. — Tukajšnja „kmetijska zadruga“ se je zaradi premajhnega zanimanja gospodarjev po odborovem sklepu prostovoljno razpustila.

b Planinski trg. Nekoliko pojasnila! Res najde in ima pri nas vsak cerkvi nasproten list nekaj privržencev. Zlasti „Štajerc“ se širi iz trga po okolicah. Širijo se pa tudi dobri listi. Koliko „Slov. Gospodarjev“ in „Naših Domov“ nam pošiljate, veste v Mariboru boljše kot tu posamezen dopisnik. „Bogoljubov“ pribaja sem nad 40, „Glasnikov“ menda okoli 150. Bralno društvo ponuja nad 20 različnih časnikov. To društvo podpirajo prav pridno tudi tržani, bodisi z denarjem, s knjigami ali listi, ali pa z djanskim sodelovanjem. Dne 14. jan. je polnoštevilno zbrani odbor sklenil sklicati na dan 28. jan. društveni občni zbor. Vabljeni so udje in ki želijo pristopiti. Vsak bo imel priložnost, postaviti predloge ali razložiti svoje težnje ter podati koristne nasvete. — Po dolgoletnem, zelo nehvaležnem pa napornem prizadevanju Njih Ekselence premil. knezoškofa ter sodelovanju rajnega poslanca Žickar je nova župnija v Planinskem trgu res omogočena že od dne 1. jan. lanskega leta. Običajna prepisila in postavne zunanosti so dosihmal ovirale razpis, ki pa bo gotovo v kratkem potrjen. — V soboto, dne 3. febr. bo imela tukajšnja požarna bramba veliko društveno veselico, takozvani „bal“.

Slovenske dežele.

Goriški nadškof. Goriškim nadškofom je že imenovan slovenski kanonik v Gorici, dr. Franc Sedej. Novi nadškof je rojen l. 1854. v Cerknem na Goriškem, svoje višje bogoslovne študije je dovršil na Dunaju v Avguštinu, kjer je bil pozneje tudi ravnatelj, dokler ni bil imenovan stolnim kanonikom v Gorici. Že po smrti kardinala Missia se je govorilo, da bo pozvan na nadškofsko stolico. — Tržaški škof dr. Nagl je od cesarja imenovan tajnim svetnikom.

Drobtinice.

d Četvorčki. V Ogrski Beli Cerkvi je dne 21. t. m. povila krojačeva žena Elizabeta Szalaj štiri drave otroke. Tudi mati se dobro počuti.

d Koliko je Slovencev? Po statistiki Stanislava Klime v češkem listu „Slovansky Přehled“ je vseh Slovencev 1.444.364. V Avstriji jih prebiva 1.192.780, na Ogrskem in Hrvatskem 102.319, v Italiji 40.000, na Nemškem 6265, v Ameriki 100.000 in v Egiptu 3000.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od dne 1. do 31. decembra 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: upravnistvo „Slovenski Gospodar“ 149.59 K, podružnice: v Slovenjgradu 25 K, za Sv. Lenart in okolico 100 K, za Vuhred Marnberg 40 K, posojilnice: okrajna v Ljutomeru 10 K in Ormožu 22 K, občina Marija Gradec 20 K, Mohorjani v Celju 35.36 K, v Ribnici na Štajerskem 4 K, v Vojniku pri Celju 5 K, na Paki 5 K, v Solčavi 24 K, v Dolici 4 K, pri Sv. Križu pri Ljutomeru 17.37 K, v Ljutomeru 29.35 K, v Središču 12 K, pri Sv. Lovrencu na Drav. polju 16 K, tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani prispevek od prodanih družbenih vžigalic 2000 K, tvrdka Jernej Bahovec prispevek od prodanih družbenih peres 60 K. Razni: Zveza slov. poso-

jilnic v Celju imenom odvetnika dr. K. Janežič iz Voloske 20 K, Jakob Čuš v Dornovi pri Ptuj 7 K, rodbina dr. Mohoričeva, c. kr. sod. pristava v Ormožu, mesto venca na krsto ge. dr. Omulec-ove 10 K, Franc Koželj, kaplan v Središču, imenom male in vesele družbe v Ormožu 5 K, dr. M. Podlesnik v Velenju 1 K. Iz nabiralnika v Ljutomeru 9.58 K. Za narodni kolek 42.70 K. Za mladinske spise 8.30 K. Za družbin koledar 65.25 K.

Tržne cene

v Mariboru od 14. jan. do 20. jan. 1905

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		17	10	17	90
ri		15	10	15	50
ječmen		15	60	16	40
oves		15	70	16	50
koruza		16	80	17	10
proso		17	50	18	50
ajda		15	60	16	40
seno		4	50	5	40
slama		3	50	4	40
1 kg					
fišola		—	24	—	30
grah		—	48	—	52
leča		—	80	—	88
krompir		—	—	—	7
sir		—	36	—	40
surovo maslo		2	20	2	30
maslo		2	30	2	40
špeh		1	56	1	60
zelje, kislo		—	20	—	24
repa, kisla		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
ametana, sladica		—	40	—	56
„ kisl		—	60	—	68
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajce		—	—	—	7

Društvena naznanila.

Bralno društvo za Lembah in okolice zboruje dne 28. prosinca t. l. v gostilni g. Robiča v Lembahu ob 3. uri popoldne s tem-le sporedom: 1. Poročanje knjižničarja. 2. Poročanje blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Govor o sadjarstvu in vinarstvu. Zvečer ob 7. uri prosta zabava. Vstopnina 30 v. K prav mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Dekliška zveza pri Sv. Ilju v Slov. gor. ima v nedeljo, dne 28. jan. v stari šoli po večernicah svoj občni zbor z običajnim vzporedom. Tem potom se k prav obilni udeležbi vabijo vse deklice.

Benediška dekliška zveza je imela v nedeljo, dne 21. jan. svoj občni zbor, ki je jasno pričal, kako plodonosno in uspešno je delovala lanska leto. Obširnejše poročilo v prihodnjem „Našem Domu“.

Zimsko veselico pri Sv. Benedikt v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 28. jan. ob 3. uri popoldne v šoli mladeniška zveza bralnega društva s sledečim vzporedom: 1. „Studentku“, poje mešani zbor. 2. Občni zbor bralnega društva. 3. „Nazaj v planinski raj“, poje mešani zbor. 4. „Novi zvon na Krčinah ali srečna sprava“, kmečka igra v treh dejanjih. 5. „Vaški skopuh“, igrokaz v treh dejanjih. Obe ig-i predstavljajo mladeniči mladeniške zveze. Med posameznimi dejanji petje mešanega zbora. Ker imata obe igri poleg podutnega jedra obilo smešnih prizorov, bo zabava izborna. Prosta zabava se vrši v Horvati gostilni. Benedičani in ljubi sosede, pridite torej polnoštevilno, ne bo vam žal!

Kmetsko bralno društvo na Hajdinu bode imelo v nedeljo dne 28. prosinca po večernicah v Graharjevi gostilni svoj občni zbor. Na vzporedu je tudi petje, govori in srečolov. Vse ude in prijatelje našega društva vabi tem potom odbor.

Bralno društvo pri Kapeli ima v nedeljo, dne 28. jan. ob 3. popoldne v župnišču občni zbor po navadnem vzporedu. K prav obilni udeležbi prijazno vabi odbor.

Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima v nedeljo, dne 28. jan. svoj občni zbor z običajnim vzporedom. Po izvolitvi novega društvenega odbora se vrši poučen govor. Vse dosedanje ude in prijatelje društva vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

Poljčanska nova tamburaška godba priredi prvi venček na Svečnico 2. svečana v gostilni Fr. Gajseka. Začetek ob 3. uri popoldne.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi veselico dne 4. svečana t. l. v gostilni g. Hauptmana v Križevcih ob 4. popoldne s tem vzporedom: 1. Pozdrav, 2. pesem „Slovenec i Hrvat“ (moški zbor), 3. deklamacija „Iz potujobega Srema“, 4. pesem „Zaostali pič“ (Aljaš) mešan zbor, 5. slavnostni govor, 6. pesem „Slovan na dan“ (mešan zbor), 7. igrokaz v treh dejanjih „Slepega pevca zaklad“, 8. pesem „Vendek narodnih pesmi“ (triglasni ženski zbor, Kimovec), 9. šaloigra v dveh dejanjih „Trije tički“. Po predstavi prosta zabava z drugimi veselimi pesmimi. Čisti dobiček je namenjen v prid uboge šolske mladine in društvene knjižnice.

Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu daje na znanje, da priredi v nedeljo dne 18. in 25. svečana veselico z govorom, petjem in gledališno igro: „Čevljar“. In obenem prosi sosedna društva, da bi takrat mirovala ter nas v prav obilnem številu obiskala na prijaznem hriščku Sv. Ane ob slovensko-nemški meji.

Čitalnica v Slovenjgradu priredi dne 27. jan. veselico v Narodnem domu.

Frankolovo. Ker je občni zbor posojilne knjižnice, do-ločen za 14. prosinca t. l., bil nesklepen, se v smislu društvenih pravil sklicuje drugi občni zbor za nedeljo, dne 28. jan. t. l. po večernicah na istem prostoru in z istim dnevnim redom kakor prvi, pri katerem pa bo sklepčnost veljavna pri vsakem številu navzočih članov.

Kmetijsko bralno društvo v Jurovcih pri Ptuj ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v petek, dne 2. svečana ob 3. uri popoldan v gostilni g. Rižnerja. Po zborovanju sledi v gostilni Gomilšek arečolov in prosta zabava. Sodeluje hrvatsko tamburaško društvo iz Zaboka. Odbor vabi k obilni udeležbi.

Bralno društvo za Laški trg in okolico ima dne 2. febr., na svečnico, ob 3. uri popoldne v prostorih pivnice svoj redni občni zbor z običajnim vspešnim. Vabljeni so udje k polnoštevilni udeležbi. Pa tudi vsi tisti naj pridejo, ki želijo k društvu pristopiti. Po zborovanju prosta zabava.

Braslovče. Tukajšno pevsko društvo priredi dne 2. svečana na Legantu gledališko predstavo „Dan sprave“, ljudska igra s petjem v štirih dejanjih. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za stojišča 30 vin., sedeži 60 vin. in sedeži I.—IV. vrste 1 K. Ta nova, lepa in šaljiva predstava vzbudila je pri ljudeh že sedaj mnogo zanimanja, tako da pričakujemo najboljšega uspeha. Pokažite tudi okoličani z obilnim obiskom, da se zanimata za napredek slovenske mladine. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Na veselo svidenje vam kliče in vabi uljudno odbor.

Listnica uredništva.

Lemberg: Kakor ste razvideli, smo že zadnjič poročali. Oglasite se večkrat! — Gg. dopisnikom, kojih rokopisov tokrat nismo uporabili: Prosimu potrpljenja, vse pride!

Loterijske številke.

Linc 20. jan.: 15, 54, 45, 55, 70.
Trst 20. jan.: 59, 87, 56, 43, 7.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnništvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Viničar se sprejme z dvema delavnicama močmi, in kateri razume delo novega trsa, lahko si redi svojo živino. Drve in nastel, in tudi polje zagošči, vpraša naj na upravnništvo tega lista. 85 2-1

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdelujejo ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 757 45-20

Posestvo, malo, lepo se proda ali da v najem. Zraven je nov vodnjak, vrt in 8 rodovitne njive z novo nasajenim drevjem in vinsko trto. Hiša je 10 let davka prosta. Hiša ima 3 sobe, kuhinjo in celo gospodarsko poslopje. Več pove Ant. Murko. Slov. Bistrica. 26 2-2

Posestvo na Janškem vrhu pri Ptujski Gori, obstoječe iz zidane hiše in hleva, kleti in močne preše, njive, gozda, travniki, sadonosnik in nekaj vinograda z novim trsom, je na prodaj ali spremeniti bližje. Oglasiti: Graben-gasse 8 v Mariboru. 23 3-3

Lepo posestvo se proda, z lepo pritlično zidano hišo, svinjski in živinjski hlevi, škedenj in še eno gospodarsko poslopje, lepi veliki travniki, da se lahko redi do 15 glav goveje živine in en par konjev, zraven so lepe njive z rodovitno zemljo, vse v ravlini in pri okrajni cesti, blizu Sv. Petra pod Gorami. Proda se vse skupaj, ali pa tudi na kose, po prav ugodni ceni, radi bolehavosti sedanjega lastnika, za ceno 6006 gld. Posestvo se nahaja pri Sv. Petru pod Gorami v Polju št. 22. Naslov pri upravn. 88 3-2

Kuharica, tudi za gospodarstvo, želi službe v župnišče. Naslov pri upravn. 21 3-8

Malo posestvo, par minut od glavne ceste, 1 hiša s 3 sobami in kuhinjo, gospodarsko poslopje, lepa gorica in sadonosnik proti solnčni strani, skupaj 2 orala, se takoj proda z lahkimi pogoji. Naslov povn upravn. 20 3-3

Službe v župnišču išče že izurjena kuharica. Kdo pove upravn. 48 1-1

Dva krojaška pomočnika sprejme krojaški mojster Anton Klančnik, Neuhäus, Lavamünd (Koroško). 29 2-2

Dva kamnoseka, ki sta zmožna različne predmete iz marmorja izdelovati, kakor nagrobne spomenike, se sprejmeta v trajno delo. Želi se popolna zmožnost v delu in solidno obnašanje, naslov Jakob Golobčič, podobar Ljutomer. Štajarsko. 80 6-2

Prodajo se za orglarsko šolo primerne, snažne in vezane knjige, „Cecilije“ (stara izdaja), „Zbirka zakonov“ za obč. tajnike, „Cerkveni Glasbenik 1902“. Več pove Karol Tatler, organist Sv. Rupert nad Laškem, P. Sv. Jurij ob juž. žel. 40 2-2

Lepo malo posestvo z gostilno v Rimskih toplicah (Römerbad) se odda 1. majnika v najem, ali tudi proda. Pripravno je tudi za malo trgovino. Več se izve pri Alojz Pintar v Slov. Bistrici. 42 3-2

Mlad fant, krojač, želi nastopiti službo mešnarja. Naslov pri upravn. 25 3-3

Gostilna na prodaj, zraven je prodaja tobaka, poštna nabiralnica, oprava za malo trgovino in malo posestvo, tri četrt ure od Celja, se pod ugodnimi pogoji proda. Natančneje se izve pod N. G. Lopata, pošta Celje. 4-3

Mlad viničar z ženo se išče. Viljem Badl, Maribor, Glavni trg št. 4. 12 8-4

Posestvo, meri vse skupaj 10 oralov, s travnikom, z gozdom in s gorami se proda. Ceni se na 2200 fl., pri kupovanju se mora založiti 900 fl., to se vse izve pri g. Valentinu Bauman na Ščavnici h. št. 10. P. Sv. Ana na Kremsbergu. 87 3-2

Išče se 12-14 let staro ubožno dekle, v lahko službo, po sobah pospravljati, malco raznašati itd. godilo bi se mu dobro. Ponudbe se naj pošiljajo pod J. S. upravn. „Sl. Gosp.“ 36 8-1

Išče se 12-14 let staro ubožno dekle, v lahko službo, po sobah pospravljati, malco raznašati itd. godilo bi se mu dobro. Ponudbe se naj pošiljajo pod J. S. upravn. „Sl. Gosp.“ 36 8-1

V najem želim vzeti hišo za (malo) trgovino v soseski kraj, ali pa tudi kupim pod lahkimi plačilnimi pogoji. Dam pa tudi nagrado tistemu, kateri eno tako naznani, da mi mogoče kupiti ali v najem dobiti. Ponudbe blagovoli se poslati na upravn. „Slov. Gosp.“ pod št. 34. 34 2-2

Šafar, ki zna slovensko in nemško, želi takoj službo nastopiti. Naslov pri upravn. 50 (2-1)

Kovaški pomočnik želi kje na Štajerskem službo nastopiti. Izkušen je dobro v kovanju v deželni podkovaški šoli v Gradcu, tudi izkušen v drugem kovaškem delu. Naslov izve se pri upravn. 49 (2-1)

Harmonij, še skoro nov, v dobrem stanu, se proda. Kje, pove upravn. tega lista. 47 (2-1)

Viničar s štirimi delavskimi močmi, ki razume obdelovati stari in novi trs, išče službe. Zve se v upravn. 52 2-1

Služba orglavca in mešnarja se odda v Podgorju pri Slovenjem gradu. Nastopi se lahko že 1. febr. 66 2-1

Malo posestvo, obstoječe iz hišnega in gospodarskega poslopja, vrta in ene njive tik okrajne ceste Ptuj—Rogatec blizu sv. Roka se proda takoj. Kupci naj se oglase pri nadobitlju Weinhardu v Dornavi pri Ptuj. 65 2-1

Dva mlina ob močni vodi se zavoljo smrti posestnika takoj prodaja v Bistrici pri Lembahu. 67 2-1

Vzgojiteljica se išče k *dvema otrokoma v starosti 7 in 8 let, ki zna na glasovir igrati in slovensko peducovati. Plača po dogovoru. Tudi upokojene učiteljice se sprejmejo. Naslov pri upravn. 64 (3-1)

Fotografičen aparat, malo rabljen, stativ z zelo dobro lečo, velikost slik 13x18 se po ceni proda. Kje, pove upravn. „Slov. Gosp.“ 50 (1-1)

Malo posestvo blizu trga Sv. Trojice v Slov. gor. se pod ugodnimi pogoji in po nizki ceni takoj proda. Naslov pove upravn. 55 8-1

Gostilna in mesarija dedičev Jožefa Solaka, zdaj Janeza Kranje pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se da v najem. Reflektantje se naj oglašijo takoj. Oddajo se tudi druga posestva. 53 3

Služba organista in cerkovnika se odda pri Sv. Juriju ob Pesnici. Samski imajo prednost. Ponudbe do 15. febr. t. l. na cerkveno predstojništvo. 54 (3-1)

Dve hiši in dva lepa stavbinska prostora nasproti okrajni sodni (Blumengasse) se po ceni prodajo. Vpraša naj se v trgovini barv, Grajska ulica 18, v Mariboru. 56 (3-1)

Krojaškega pomočnika takoj sprejmem za sejmko delo in naročila, ki ima vedno dela. Verdnik Jožef v Slov. Bistrici. 60 1-1

Kdo zamenja svoje v kakem prijetnem kraju ležeče posestvo srednje velikosti s hišo v Mariboru, ki nese 6% obresti. Cena 5200 gld. 1900 gld. bip. dolga. Ponudbe pod B. M. 48 Maribor, poste rest. 59 (1-1)

Letnik Dom in Sveta •samo 50 vinarjev. •

63 Vsak kdor se na novo naroči na leposlovni mesečnik

DOM IN SVET

in pošlje ob enem z naročbo tudi naročnino v znesku 9 kron, dobi kot nagrado enega izmed letnikov, katerega si izbere 1894 ali 1895, ako doda še za poštnino 50 vin.

Dom in Svet prinaša povesti in druge sestavke najboljših slovenskih pisateljev in je okrašen s krasnimi slikami.

Naročnina na upravn. „Dom in Sveta“, Marjanišče v Ljubljani.

Zahvala.

Ob nenadomestljivi izgubi prerano umrlega preljubega gospoda

Ivana Rogina

nam je došlo premnogo tolažilnega sošutja, za katero se najiskrenejše zahvaljujem.

Zahvaljujem se gospodu nadobitlju Šmidu in gospodu župniku Pečniku za tolažilne obiske v času bolezni in cenjeni rodbini Šmidovi za vsakovrstno pomoč v najbitnejših urah.

Zahvaljujem se na toliki in tako častni udeležbi pri pogrebu; posebno domaćemu čast. gospodu župniku, čast. gospodom duhovnom iz Pameč, Sel, Slovenjgradca, Starega trga in Šmartina; cenjenim damam in gospodom oziroma slavnim korporacijam iz Slovenjgradca, Dravograda, St. Janža, Šmartina, Ljubljane, Izak; mnogobrojnemu občinstvu iz vseh občin slovenjgradskega okraja, darovalcem krasnih vencev in pevskima zboroma iz Šmartna, ki sta pela pretresljive žalostinke.

Podgorje, dne 20. januarja 1906.

Zalujoči ostali.

Jožef Dufek

svečar v Mariboru, Viktrinkghofgasse 30

priporoča veleč. dubovščini k svečnici svojo veliko zalogo voščenih sveč, voščenih svečnjev, sveč za obhajilo in krste.

Oddajam na veleč. župnijske urade na leten račun. Kapljajoči vosek prevzamem za polovično ceno. Kupujem rumeni čebelni vosek. Trgovci, ki prodajajo voščeno blago, naj blagovoliijo zahtevati cenik.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi

bode imelo

dne 28. januarja 1906 popoldan ob 3. uri

v prostorih kmetijskega društva svoj

redni občni zbor.

Ako ob določeni uri ne bi število udov zadostovalo, se boče pa eno uro pozneje pri najmanjšem številu vršil.

Dnevni red:

1. Predložitev računskega zaključka za leto 1905.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. R. zni predlogi.

51 1-1

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno **špecerijsko** in **pleteno blago** kakor tudi **železno posodo** po najnižji ceni, n. pr.:

Surova kava v žakličkih po pošti 4 3/4 kg samo K 11.—
Izvrstna kava po imenu Java 4 3/4 " " " 13.—
Vsak teden novo žgana kava 1 " " " 3.—
Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " " " 1'50

— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —
Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 13-8

Anton Korošec,

trgovina mešanega blaga v Radgoni
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem poslopju.